

*SLEDEĆA
DESTINACIJA
BALKAN:
INICIJATIVA ZA
RAZVOJ
AGROTURIZMA*

NEXT DESTINATIONS BALKANS: AGRITOURISM LANDSCAPE DEVELOPMENT

VEŠTINE UPRAVLJANJA DOMAĆINSTVOM U AGROTURIZMU

O PROGRAMU

PROGRAM "UPRAVLJANJE DOMAĆINSTVOM U AGROTURIZMU" RAZVIJEN JE U OKVIRU REGIONALNOG PROJEKTA "SLEDEĆA DESTINACIJA BALKAN: INICIJATIVA ZA RAZVOJ AGROTURIZMA" KOJI SPROVODI KONZORCIJUM 15 INSTITUCIJA, A FINANSIRA EU U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+ IZGRADNJA KAPACITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU. PROGRAM SE SASTOJI OD 15 KRATKIH MODULA KOJI SU NAMENJENI USVAJANJU PRIMENJIVIH ZNANJA I STICANJU PRAKTIČNIH VEŠTINA KOJE SE SVAKODNEVNO KORISTE U OBAVLJANJU AGROTURISTIČKE DELATNOSTI I VOĐENJU AGROTURISTIČKOG BIZNISA.

SADRŽAJ

PRILAGOĐAVANJE PONUDE U AGROTURIZMU LICIMA SA INVALIDITETOM	4
OBJEKTI I PROSTORI U AGROTURIZMU	9
IZRADA BIZNIS PLANOVA U AGROTURIZMU	14
NAČELA UPRAVLJANJA SEOSKIM DOMAĆINSTVIMA U AGROBIZNISU	19
UPRAVLJANJE FINANSIJAMA U AGROTURIZMU	24
EKOLOŠKI ASPEKTI POSLOVANJA NOSILACA PONUDE U ODRZIVOM AGROTURIZMU	29
PRIPREMA PROGRAMA AKTIVNOSTI U PONUDI SEOSKIH DOMAĆINSTAVA-UNAPREĐENJE AGROTURISTIČKOG POSLOVANJA	34

SADRŽAJ

ORGANIZACIJA DOGAĐAJA U AGROTURIZMU I PROMOVISANJE LOKALNIH MANIFESTACIJA	41
SAVREMENE TEHNIKE PROMOCIJE I PRODAJE U RURALNOM TURIZMU (DVA SPOJENA DANA)	46
RAZVOJ LANACA VREDNOSTI U AGROTURIZMU	54
STRUČNI EDUKACIJSKI PROGRAM O ALATIMA I POTREBNIM VJEŠTINAMA ZA USPJEŠNO PISANJE, APLICIRANJE I UPRAVLJANJE EU PROJEKTIMA	59
IPARD II PROGRAM KAO INSTRUMENT FINANSIJSKE PODRŠKE ZA RAZVOJ AGRITURIZMA	66
VIZUELNI IDENTITET U AGROTURIZMU KAO ELEMENAT PREPOZNATLJIVOSTI	71
PRAVNA REGULATIVA U POSLOVANJU SEOSKIH TURISTIČKIH DOMAĆINSTAVA (DVA SPOJENA DANA)	77
UREĐENJE EKSTERIJERA I INTERIJERA AGROTURISTIČKIH OBJEKATA	86

PRISTUPAČNI TURIZAM - PRILAGOĐAVANJE PONUDE U AGROTURIZMU LICIMA SA INVALIDITETOM

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA:

**VISOKA TURISTIČKA ŠKOLA
STRUKOVNIH STUDIJA, BEOGRAD**

AUTORI MODULA

**JELENA JEVIĆ
GORAN JEVIĆ
VIOLETA TOŠIĆ
IVICA SIVRIĆ
ZLATAN SARAČEVIĆ
HARUN RIZVANBEGOVIĆ**

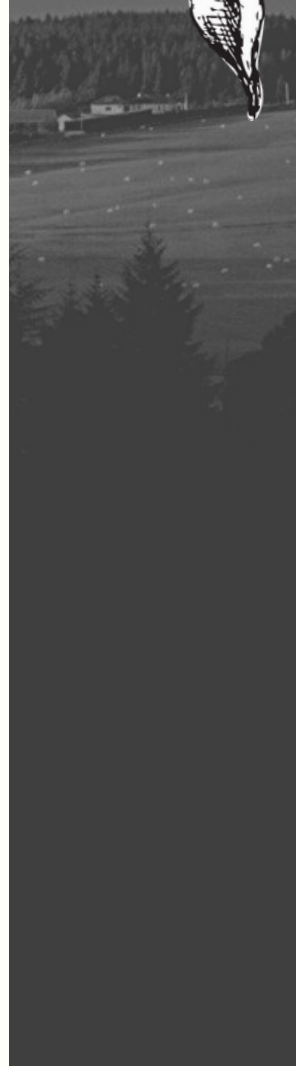
CILJ(EVI) MODULA

**PREDSTAVLJANJE POTENCIJALA TRŽIŠTA PRISTUPAČNOG
TURIZMA**

**UKAZIVANJE NA KATEGORIJE POTROŠAČA KOJE ČINE KORISNIKE
USLUGA OVOG TRŽIŠTA**

**OSPOSOBITI UČESNIKE DA OSMISLE I KONCIPIRAJU PONUDU
DOMAĆINSTVA PRILAGOĐENU RAZLIČITIM KATEGORIJAMA
POTROŠAČA OVOG TRŽIŠTA**

**PREDSTAVLJANJE PREDNOSTI PRIMENE KONCEPTA
„UNIVERZALNI DIZAJN“**

OPŠTI ISHODI UČENJA

OBEZBEĐIVANJE SAZNANJA O PRISTUPAČNOM TURIZMU I BITI U MOGUĆNOSTI DA PONUDE JEDINSTVEN TURISTIČKI PROIZVOD KAKAV U SRBIJI NE POSTOJI

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNAJANJA, VEŠTINE I STAVOVI)

POLAZNICI MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O PRISTUPAČNOM TURIZMU I NEOPHODNIM SUŠTINSKIM ELEMENTIMA VAŽNIM ZA KREIRANJE PRISTUPAČNE PONUDE

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O ELEMENTIMA I BARIJERAMA PRISTUPAČNOG OKRUŽENJA

POLAZNICI MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O KARAKTERISTIKAMA PROMOCIJE PRISTUPAČNIH USLUGA UTICAĆE NA PROMENU STAVA POLAZNIKA MODULA O POLOŽAJU KORISNIKA USLUGA PRISTUPAČNOG TURIZMA U DRUŠTVU I UVIDETI DA TURIZAM DOPRINOSTI NJIHOVOJ INKLUZIJU U NORMALNE ŽIVOTNE TOKOVE I UVIDETI MOGUĆNOST ZA OSTVARIVANJE EKONOMSKE DOBITI

UKAZIVANJE NA LOJALNOST ZADOVOLJNIH KORISNIKA USLUGA PRISTUPAČNOG TURIZMA

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA	Broj sati		
		Teorija	Praksa	Moodle
1 dan				
- Predstavljanje trenera - Predstavljanje ciljeva i programa obuke - Upoznavanje sa dinamikom realizacije aktivnosti tokom obuke - Predstavljanje učesnika - Definisane očekivanja i strahova od obuke od strane učesnika - Dogovor o pravilima rada tokom obuke	Uvodna sesija	0.5	0.5	1
- Team building sesija - Šta je pristupačni turizam? - Karakteristike tržišta pristupačnog turizma i pristupačnog okruženja - Ukazivanje na kategorije potrošača koje čine pristupačni turizam - Primeri dobro organizovanih seoskih domaćinstava namenjenih korisnicima ovog tržišta	Team building sesija I Radna sesija Pristupačni turizam i okruženje	1	0.5	0.5 1
- Korisnici usluga pristupačnog turizma - Elementi pristupačnog okruženja - Barijere pristupačnog turizma - Značaj društveno odgovornog poslovanja za promociju i poziciju seoskog domaćinstva u društvu - Značaj primene koncepta „univerzalni dizajn“	II Radna sesija Tržište pristupačnog turizma	1		1
- Sesija za zagrevanje	Sesija za stvaranje radne atmosfere		0.5	0.5
- Praktičan rad na ideji za vizuelni identitet domaćinstva i potencijalni načini njegove upotrebe - Osmišljavanje i koncipiranje pristupačnog domaćinstva sa aktivnostima namenjenim korisnicima usluga pristupačnog turizma - Presentacija i analiza ideja za koncipiranje pristupačnog seoskog domaćinstva učesnika i trenera - Zajedničko koncipiranje ideja za sadržaje i aktivnosti u okviru domaćinstava namenjenih animaciji potrošača	III Radna sesija Idejno osmišljavanje i koncipiranje pristupačnog domaćinstva IV Radna sesija		1.5	1.5 1.5
- Sumiranje i evaluacija obuke - Preporuke za aktivnosti u narednom periodu	Završna sesija		0.5	0.5
UKUPNO		2.5	5.0	7.5
Spisak materijala za	- Namenski urađene ppt prezentacije - Radni materijali na temu pristupačnog turizma - Cucić V., (2001.), Osobe sa invaliditetom i okruženje, Centar za proučavanje alternative, Beograd			

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA

**UOBIČAJENI ZATVOREN PROSTOR (UČIONICA ILI SALA) SA
ADEKVATNOM TEMPERATUROM I MOGUĆNOŠĆU
ORGANIZOVANJA NAČINA SJEDENJA I STOLOVIMA KOJI SE MOGU
POMJERATI**

**DOVOLJAN BROJ STOLICA ZA UČESNIKE, I OBEZBJEĐENA
OPREMA ZA PROJEKTOVANJE PREZENTACIJA**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

PROJEKTOR

LAPTOP

PAPIRI RAZLIČITE VELIČINE (A4 I VEĆI FORMAT)

OBIČNE OLOVKE, GUMICE

PAPIRIĆI U BOJI

MARKERI

KREP TRAKA

OSOBLJE

**INSTRUKTORI (MINIMALNO DVOJE UZ OBAVEZNO PRISUSTVO
INSTRUKTORA ZADUŽENOG ZA TEHNIČKE ASPEKTE IZRADE
VIZUELNOG IDENTITETA)**

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

**PROGRAM JE PRILAGOĐEN ZA PRUŽAOCE USLUGA U
AGROTURIZMU ILI PREDSTAVNIKE ZADUŽENE ZA
KREIRANJE TURISTIČKE PONUDE**

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

**MINIMALNO: 6
MAKSIMALNO: 10**

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

**POLAZNICI MODULA MORAJU IMATI FORMALNO
OBRAZOVANJE. POŽELJNO JE OSNOVNO POZNAVANJE
RADA NA RAČUNARU I POSTOJANJE ODREŽENOG
ISKUSTVA U KOMUNICIRANJU SA KORISNICIMA USLUGA U
AGROTURIZMU.**

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

**SAMOSTALNO OSMIŠLJAVANJE I KONCIPIRANJE
PRISTUPAČNOG DOMAĆINSTVA SA AKTIVNOSTIMA
NAMENJENIM KORISNICIMA USLUGA PRISTUPAČNOG
TURIZMA**

KOORDINATOR MODULA

**MILENKO ĐURIĆ,
VISOKA TURISTIČKA ŠKOLA BEOGRAD,
MILENKODJ@VISOKATURISTICKA.EDU.RS**

OBJEKTI I PROSTORI U AGROTURIZMU

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

**REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA
JUG NIŠ**

AUTORI MODULA

**TATJANA PANIĆ ŽIVKOVIĆ (M.ARCH)
IVANA ĆIROVIĆ**

CILJ(EVI) MODULA

**DOPRINOS RAZVOJU RURALNIH PODRUČJA U SRBIJI I BIH KROZ
PODIZANJE KAPACITETA SEOSKIH GAZDINSTAVA I
PREUZETNIKA U OBLASTI AGROTURIZMA ZA OTPOČINJANJE I
UNAPREDJENJE AGROTURISTIČKIH AKTIVNOSTI I
AGROTURISTIČKE PONUDE.**

OPŠTI ISHODI UČENJA

NA KRAJU OBUKE POLAZNICI ĆE BITI UPOZNATI SA OPŠTOM I POSEBNOM ZAKONSKOM REGULATIVOM ZA IZGRADNJU, OPREMANJE I UREĐENJE OBJEKATA U KOJIMA SE PRUŽAJU USLUGE U AGROTURIZMU, PREPORUKAMA ZA UREDJENJE ENTERIJERA, EKSTERIJERA I PEJZAŽA KAO I OSNOVNIM PRINCIPIMA I PREDNOSTIMA „ZELENE“ GRADNJE I KORIŠĆENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE U AGROTURISTIČKOM DOMAĆINSTVU/OBJEKTIMA.

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNAJANJA, VEŠTINE I STAVOVI)

UNAPREDJENJE ZNAJANJA POLAZNIKA O

OPŠTIM USLOVIMA ZA OPREMANJE I UREDJENJE OBJEKATA U AGRITURIZMU

POSEBNIM USLOVIMA ZA UGOSTITELJSKE OBJEKTE ZA ISHRANU I PIĆE

POSEBNIM USLOVIMA ZA UGOSTITELJSKE OBJEKTE ZA SMEŠTAJ

POSEBNIM USLOVIMA ZA OBJEKTE U KOJIMA SE ČUVAJU DOMAĆE ŽIVOTINJE U OKVIRU AGROTURISTIČKOG DOMAĆINSTVA

UREDJENJU ENTERIJERA, EKSTERIJERA I PEJZAŽA AGROTURISTIČKOG DOMAĆINSTVA

„ZELENIM“ SISTEMIMA GRADNJE I KORIŠĆENJU OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE U IZGRADNJI I REKONSTRUKCIJI AGROTURISTIČKIH DOMAĆINSTAVA/OBJEKATA

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
1. dan – Objekti i prostori u agriturizmu					
Uvod -Predstavljanje trenera, ciljeva, strukture obuke i učesnika.	Prezentacija i diskusija; Predstavljanje.	0,5			0,5
Tema 1: Zakonski okvir za izgradnju, opremanje i uređenje objekta u agriturizmu <u>1.1 Opšti uslovi za opremanje i uređenje objekata u agriturizmu</u> -Opšta nacionalna zakonska regulativa za izgradnju i opremanje objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u agriturizmu; <u>1.2 Posebni uslovi za opremanje i uređenje objekata u agriturizmu</u> -Posebni tehnički i sanitarno-higijenski uslovi za objekte u kojima se pružaju usluge smještaja u agriturizmu; -Posebni tehnički i sanitarno-higijenski uslovi za objekte u kojima se pružaju usluge ishrane i pića u agriturizmu; -Posebni uslovi za objekte u kojima se čuvaju domaće životinje u seoskom turističkom domaćinstvu.	Prezentacija; Diskusija;	1,5			1,5
Kafe pauza					0,5
Tema 2: Enterijer, eksterijer agroturističkog domaćinstva/objekata i uređenje pejzaža <u>2.1 Uređenje enterijera agroturističkog domaćinstva i objekata</u> -Značaj uređenja enterijera; -Ambijent agroturističkog domaćinstva/objekta: Upotreba tradicionalnih materijala i stilova, autentičnost elemenata i detalja; -Udobnost i funkcionalnost; -Predstavljanje i analiza primera dobre prakse; <u>2.2 Uređenje eksterijera</u> -Značaj uređenja eksterijera agroturističkog domaćinstva/objekata, okućnice i pomoćnih objekata; -Pristup, elementi parternog uređenja, mobilijar, osvetljenje, prostori za dopunske aktivnosti; -Upotreba tradicionalnih materijala i stilova; - Predstavljanje i analiza primera dobre prakse; <u>2.3 Uređenje i održavanje pejzaža</u> -Uređenje voćnjaka, bašte, vrta, poljoprivrednog zemljišta (očuvanje pejzaža); -Predstavljanje i analiza primera dobre prakse.	Prezentacija; Diskusija.	1,5			1,5
Pauza za ručak					1
Tema 3: „Zelena“ gradnja i agriturizam <u>3.1. „Zelene“ sistemi gradnje i korišćenje obnovljivih izvora energije u izgradnji i rekonstrukciji agroturističkih domaćinstava/objekata</u> - Osnovni principi i prednosti „zelene“ gradnje: pasivni i aktivni sistemi, energija sunca, vetra, vode, geotermalna energija; -100% samoodrživa sela; -Predstavljanje i analiza primera dobre prakse.	Prezentacija; Diskusija.	1,5			1,5
Kafe pauza					0,5
Zaključci, diskusija i evaluacija treninga - Rekapitulacija ključnih elemenata obuke; Saveti za izgradnju i uređenje; Ukazivanje na korisnu literaturu i druge izvore za usavršavanje; - Pitanja učesnika; - Evaluacija obuke od strane polaznika na jedinstvenim evaluacionim obrascima.	Diskusija; Evaluacija.	1			1
Spisak materijala za učenje i podučavanje:	- Handouti namenskih .ppt prezentacija; - Relevantne internet stranice				

USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA

**ZATVOREN PROSTOR DOVOLJNIM PRIRODNIM I VEŠTAČKIM
OSVETLJENJEM ZA SMEŠTAJ MAX. 20 POLAZNIKA U
RADIONIČKOM RASPOREDU I ORGANIZACIJU KAFE PAUZE I
POSLUŽENJA ZA RUČAK.**

**DOVOLJAN BROJ STOLICA (20) I STOLOVA (ILI STOLIČA SA
NASTAVKOM ZA PISANJE). POSEBAN STO ZA POSLUŽENJE (KAFE
PAUZA I PAUZA ZA RUČAK).**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**PROJEKTOR
PLATNO ILI TV
FLIPCHART
LAPTOP
PRODUŽNI KABLOVI
SAMOLEPLJIVI PAPIRIĆI (STICK-IT-NOTES)
PAPIR ZA FLIPCHART
FLOMASTERI
ŠTAMPANI HANDOUT-I.**

OSOBLJE
**TRENER;
POMOĆNI TRENER.**

TRAJANJE OBUKE
**8 SATI
(6 SATI OBUKE + DVE 30 MINUTNE I JEDNA 60 MINUTNA PAUZA)**

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

PROGRAM JE NAMENJEN NAJŠIREM KRUGU SUBJEKATA KOJI OBAVLJAJU PRIVREDNU DELATNOST U OBLASTI AGROTURIZMA- POJEDINCIMA, SEOSKIM/POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA I PREDUZETNICIMA KOJI ZAPOČINJU ILI VEĆ OBAVLJAJU DELATNOST U OBLASTI AGROTURIZMA, KAO I SVIM OSTALIM ZAINTERESOVANIM STRANAMA.

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

**MINIMALNO: 6
MAKSIMALNO: 20**

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

BEZ POSEBNIH OBRAZOVNIH, STAROSNIH ILI DRUGIH USLOVA ZA POLAZNIKE.

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

NIJE PRIMENJIVO.

KOORDINATOR MODULA

**TATJANA PANIĆ ŽIVKOVIĆ,
RRA JUG,
TATJANA.PANIC.ZIVKOVIC@RRA-JUG.RS**

Izrada biznis planova u agroturizmu

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

UNIVERZITET U BANJOJ LUCI, POLJOPRIVREDNI FAKULTET

AUTORI MODULA

**PROF. DR GORDANA ROKVIĆ
MR DRAGAN BRKOVIĆ
IVICA SIVRIĆ
HIMZO TULE
ZLATAN SARAČEVIĆ
HARUN RIZVANBEGOVIĆ
EMIR BEĆIROVIĆ
JASMINA RADOIČIĆ
MARKO STOJANOVIĆ**

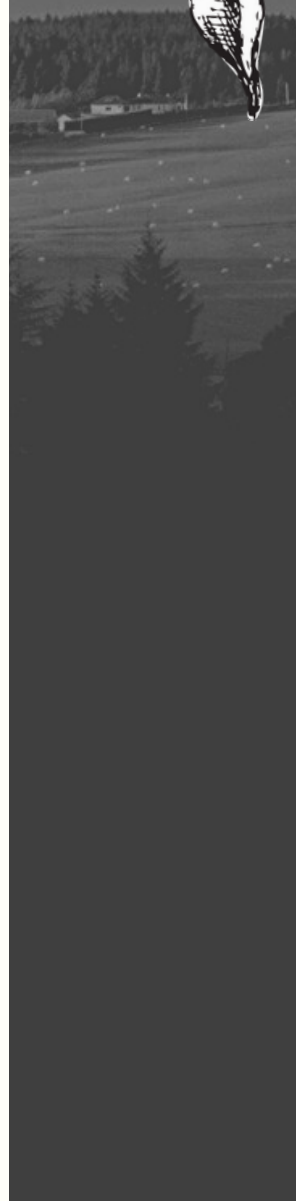
CILJ(EVI) MODULA

**PODSTAĆI POLAZNIKE NA SAGLEDAVANJE ZNAČAJA PRIMJENE
POSLOVNOG PLANIRANJA I KORIŠTENJA BIZNIS PLANOVA U
REALIZACIJI AKTIVNOSTI U AGROTURIZMU**

**OSPOSOBITI UČESNIKE DA IDENTIFIKUJU PRIHODE I RASHODE
SVOG DOMAĆINSTVA OD BAVLJENJA AGROTURIZMOM
UKLJUČUJUĆI POLJOPRIVREDNE I NEPOLJOPRIVREDNE
DJELATNOSTI**

**UPUTITI KORISNIKE NA VAŽNOSTI KORIŠĆENJA BIZNIS PLANOVA
ZA ADEKVATNO PRIKAZIVANJE SVIH DOBITAKA I GUBITAKA KOJE
MOGU PROUZROKOVATI AKTIVNOSTI U AGROTURIZMU**

**UPUTITI KORISNIKE NA MOGUĆNOSTI KORIŠTENJA BIZNIS
PLANOVA, RADI PLANIRANJA INVESTICIJA, DOBIJANJA PRAVA
NA PODSTICAJE ILI OLAKŠAVANJA ODOBRAVANJA KREDITA;
UNAPREDITI STAV POLAZNIKA O VAŽNOSTI KORIŠĆENJA BIZNIS
PLANOVA U PLANIRANJU I REALIZOVANJU POSLOVNIH
AKTIVNOSTI U AGROTURIZMU**

OPŠTI ISHODI UČENJA:

OBEZBEĐIVANJE OSNOVNIH SADRŽAJNIH ELEMENATA BIZNIS PLANOVA ZA TEHNIČKU IZRADU BAZIRANIH NA SPECIFIČNOSTIMA PRUŽAOCA USLUGA U AGROTURIZMU

RAZUMEVANJE ZNAČAJA BIZNIS PLANOVA U POSLOVNOM PLANIRANJU PRIHODA I RASHODA DOMAĆINSTVA, KAO I ANALIZE POTENCIJALNIH INVESTICIJA U AGROTURIZMU

RAZUMIJEVANJE UPOTREBE BIZNIS PLANOVA U ORGANIZOVANJU AKTIVNOSTI NA GAZDINSTVU

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNAJANJA, VEŠTINE I STAVOVI)

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNAJANJA O RAZLIKAMA IZMEĐU JEDNOSTAVNIH I SLOŽENIH BIZNIS PLANOVA U AGROTURIZMU

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNAJANJA O TEHNIČKIM SPECIFIČNOSTIMA RAZLIČITIH DIJELOVA BIZNIS PLANOVA U AGROTURIZMU

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNAJANJA O VAŽNOSTI, MOGUĆNOSTIMA I ZNAČAJU KORIŠĆENJA BIZNIS PLANOVA U ORGANIZOVANJU NJIHOVOG AGROTURIZMA

POLAZNIK ĆE STEĆI VJEŠTINE ANALIZIRANJA PRIHODA I RASHODA NA AGROTURIZMU

POLAZNIK ĆE UNAPREDITI STAV O VAŽNOSTI IZRADU BIZNIS PLANOVA ZA EFIKASNO POSLOVANJE.

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA	Broj sati			Ukup.
		Teorija	Praksa	Moodle	
1. dan – Objekti i prostori u agriturizmu					
Uvod -Predstavljanje trenera, ciljeva, strukture obuke i učesnika.	Prezentacija i diskusija; Predstavljanje.	0,5			0,5
Tema 1: Zakonski okvir za izgradnju, opremanje i uređenje objekta u agriturizmu <u>1.1 Opšti uslovi za opremanje i uređenje objekata u agriturizmu</u> -Opšta nacionalna zakonska regulativa za izgradnju i opremanje objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u agriturizmu; <u>1.2 Posebni uslovi za opremanje i uređenje objekata u agriturizmu</u> -Posebni tehnički i sanitarno-higijenski uslovi za objekte u kojima se pružaju usluge smeštaja u agriturizmu; -Posebni tehnički i sanitarno-higijenski uslovi za objekte u kojima se pružaju usluge ishrane i pića u agriturizmu; -Posebni uslovi za objekte u kojima se čuvaju domaće životinje u seoskom turističkom domaćinstvu.	Prezentacija; Diskusija;	1,5			1,5
Kafe pauza					0,5
Tema 2: Enterijer, eksterijer agroturističkog domaćinstva/objekata i uređenje pejzaža <u>2.1 Uređenje enterijera agroturističkog domaćinstva i objekata</u> -Značaj uređenja enterijera; -Ambijent agroturističkog domaćinstva/objekta: Upotreba tradicionalnih materijala i stilova, autentičnost elemenata i detalja; -Udobnost i funkcionalnost; -Predstavljanje i analiza primera dobre prakse; <u>2.2 Uređenje eksterijera</u> -Značaj uređenja eksterijera agroturističkog domaćinstva/objekata, okućnice i pomoćnih objekata; -Pristup, elementi parternog uređenja, mobilijar, osvetljenje, prostori za dopunske aktivnosti; -Upotreba tradicionalnih materijala i stilova; - Predstavljanje i analiza primera dobre prakse; <u>2.3 Uređenje i održavanje pejzaža</u> -Uređenje voćnjaka, bašte, vrta, poljoprivrednog zemljišta (očuvanje pejzaža); -Predstavljanje i analiza primera dobre prakse.	Prezentacija; Diskusija.	1,5			1,5
Pauza za ručak					1
Tema 3: „Zelena“ gradnja i agriturizam <u>3.1 „Zelene“ sistemi gradnje i korišćenje obnovljivih izvora energije u izgradnji i rekonstrukciji agroturističkih domaćinstava/objekata</u> - Osnovni principi i prednosti „zelene“ gradnje: pasivni i aktivni sistemi, energija sunca, vetra, vode, geotermalna energija; -100% samoodrživa sela; -Predstavljanje i analiza primera dobre prakse.	Prezentacija; Diskusija.	1,5			1,5
Kafe pauza					0,5
Zaključci, diskusija i evaluacija treninga - Rekapitulacija ključnih elemenata obuke; Saveti za izgradnju i uređenje; Ukazivanje na korisnu literaturu i druge izvore za usavršavanje; - Pitanja učesnika; - Evaluacija obuke od strane polaznika na jedinstvenim evaluacionim obrascima.	Diskusija; Evaluacija.	1			1
Spisak materijala za učenje i podučavanje:	- Handouti namenskih .ppt prezentacija; - Relevantne internet stranice				

USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA

**UOBIČAJENI ZATVOREN PROSTOR (UČIONICA ILI SALA) SA
ADEKVATNOM TEMPERATUROM I MOGUĆNOŠĆU
ORGANIZOVANJA NAČINA SEDENJA I STOLOVIMA KOJI SE MOGU
POMJERATI**

**DOVOLJAN BROJ STOLICA ZA UČESNIKE, I OBEZBIJEĐENA
OPREMA ZA PROJEKTOVANJE PREZENTACIJA**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**PROJEKTOR
LAPTOP
FLIP CHART
PAPIRI RAZLIČITE VELIČINE (A4 I VEĆI FORMAT)
OBIČNE OLOVKE, GUMICE, ŠESTAR, LENJIJAR
OLOVKE U BOJI
MARKERI
KREP TRAKA**

OSOBLJE
**INSTRUKTORI (MINIMALNO DVOJE UZ OBAVEZNO PRISUSTVO
INSTRUKTORA ZADUŽENOG ZA TEHNIČKE ASPEKTE I ELEMENTE
BIZNIS PLANOVA)**

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

**PROGRAM JE PRILAGOĐEN ZA PRUŽAOCE USLUGA U
AGROTURIZMU ILI OSOBE ZAINTERESOVANE ZA IZRADU
BIZNIS PLANOVA ZA PRUŽAOCE USLUGA U AGROTURIZMU**

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

**MINIMALNO: 6
MAKSIMALNO: 10**

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

**POLAZNICI MODULA MORAJU IMATI FORMALNO
OBRAZOVANJE. POTREBNO JE OSNOVNO POZNAVANJE
RADA NA RAČUNARU I POSJEDOVANJE INFORMACIJA O
PRIHODIMA I RASHODIMA NA ODREĐENOM
AGROTURIZMU**

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

**SAMOSTALNO SUŠTINSKO OSMIŠLJAVANJE
REALIZOVANJA INVESTICIJE NA AGROTURIZMU TOKOM
TRAJANJA KURSA**

KOORDINATOR MODULA

**PROF. MILJAN CVETKOVIĆ
UNIVERZITET U BANJOJ LUCI
E-MAIL: MILJAN.CVETKOVIC@AGRO.UNIBL.ORG**

Načela upravljanja seoskim domaćinstvima u agrobiznisu

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

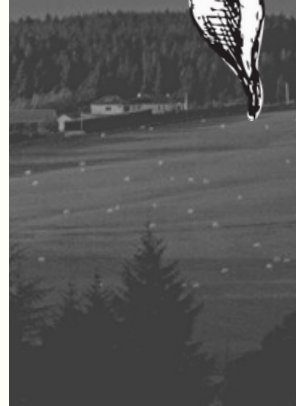
SERDA

AUTORI MODULA

**ZLATAN SARAČEVIĆ
HARUN RIZVANBEGOVIĆ
IVICA SIVRIĆ
HIMZO TULE
SABAHUDIN BAJRAMOVIĆ**

CILJ(EVI) MODULA

**SVEUKUPNI CILJ EDUKACIJE JE POVEĆANJE ZNANJA KORISNIKA
(OSOBA KOJE SE BAVE AGROTURIZMOM, NJIHOVA UDRUŽENJA,
OSOBE KOJE ŽELITI RAZVITI SVOJU IDEJU BAVLJENJA
AGROTURIZMOM) O OSNOVNIM NAČELIMA PRILIKOM
UPRAVLJANJA SEOSKIM DOMAĆINSTVIMA**

OPŠTI ISHODI UČENJA

STICANJE ZNANJA I VJEŠTINA CILJANIH GRUPA KOJE SU NEOPHODNE ZA KVALITETNO RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE SEOSKIM DOMAĆINSTVIMA.

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNANJA, VEŠTINE I STAVOVI)

POLAZNICI ĆE STEĆI ZNANJA I POBOLJŠATI VJEŠTINE NEOPHODNE ZA KVALITETNO RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE SEOSKIM DOMAĆINSTVIMA, ODNOSNO:

UPOZNATI SE SA KONCEPTIMA BAVLJENJA SEOSKIM TURIZMOM

STEĆI ZNANJE O KAKO ODABRATI CILJANU SKUPINU GOSTIJU

UPOZNATI SE SA ZAKONSKIM PROPISIMA U OVOJ OBLASTI, KOJI DEFINIŠU TIPOVE SEOSKIH DOMAĆINSTAVA, NAČIN REGISTRACIJE I POSLOVANJA

UPOZNATI SE SA NAČINIMA PROMOCIJE SVOJIH BIZNISA

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA (posebno naznačiti deo programa koji se izvodi u Moodle)	Broj sati			Ukup.
		Teorija	Praksa	Moodle	
DAN 1					
Uvod, pregled programa i ciljevi, predstavljanje polaznika, očekivanja	Predavanje	30'		n/a	30'
Koncepti bavljenja seoskim turizmom	Predavanje	30'		n/a	30'
Definiranje ciljnih skupina gostiju	Predavanje, rad u grupama	30'		n/a	30'
Tipovi turističkih gazdinstava	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija	45'		n/a	45'
Registracija turističkih gazdinstava prema zakonskoj regulativi	Predavanje, diskusija	1h		n/a	1h
Ostale zakonske obaveze (zdravstvene i higijenske obaveze, prijava i odjava gostiju, ispostava računa, izrada cjenika i normativa)	Predavanje, diskusija	1h		n/a	1h
Marketing i promocija seoskog domaćinstva	Predavanje, diskusija	1h		n/a	1h
Diskusija - pitanja, odgovori i Zaključci i Evaluacija programa	Diskusija	30'		n/a	30'
Spisak materijala za učenje i podučavanje: 1. Prezentacije 2. Tačno navedeni zakonski propisi 3. Flipchart					

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

**U POGLEDU PROSTORA ZA ODRŽAVANJE OVOG TIPA EDUKACIJE
NEOPHODAN JE ZATVOREN PROSTOR KOJI JE OPREMLJEN SA
STOLOVIMA I STOLICAMA, TE SA TEHNIČKOM OPREMOM: LAPTOP,
PROJEKTOR, PLATNO ZA PROJEKTOR, TABLA ZA PISANJE,
FLOMASTERI, KARTICE). POMENUTI PROSTOR TREBA DA IMA
OBEZBIJEĐEN SANITARNI MOKRI ČVOR, KAO I ADEKVATAN
PROSTOR ZA SERVIRANJE ZA POTREBE OSVJEŽENJA.**

LJUDSKI RESURSI
1 PREDAVAČ, TJ. 1 RADNI DAN UKUPNO.

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

PROGRAM JE U POTPUNOSTI MOGUĆE PRILAGODITI BILO KOJOJ VRSTI POLAZNIKA S OBZIROM DA SE RADI O MATERIJU KOJA IMA ZA CILJ DA UPOZNA UČESNIKE U AGROTURIZMU S ČIM SE TREBAJU RUKOVIDITI PRILIKOM VOĐENJA SEOSKOG DOMAĆINSTVA. NEMA SMETNJI ZA OSOBE SA INVALIDNOŠĆU PRILIKOM REALIZACIJE PROGRAMA.

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

GRUPA OD 15 DO 20 POLAZNIKA

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

NE POSTOJE POSEBNI USLOVI

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

KRATKA EVAULACIJA NA KRAJU MODULA.

KOORDINATOR MODULA

**ZLATAN SARAČEVIĆ,
SERDA,
ZLATAN@SERDA.BA**

Upravljanje finansijama u agroturizmu

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

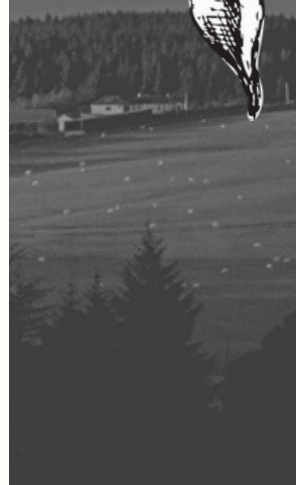
**VISOKA SKOLA STRUKOVNIH
STUDIJA UŽICE**

AUTORI MODULA

**MR BILJANA ĐURIČIĆ
BILJANA MITRIĆ**

CILJ(EVI) MODULA

**OSPOSOBITI POLAZNIKE DA RAZUMEJU NAČINE FINANSIRANJA
SOPSTVENOG AGROBIZNISA**

OPŠTI ISHODI UČENJA

UNAPREĐENE KOMPETENCIJE POLAZNIKA ZA USPEŠNO UPRAVLJANJE FINANSIJAMA

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNAJANJA, VEŠTINE I STAVOVI)

POLAZNIK JE OBUČEN DA RAZUME OSNOVNE POJMOVE FINANSIRANJA.

POLAZNIK JE OBUČEN DA TRAŽI NAJPOVOLJNIJE IZVORE FINANSIRANJA SOPSTVENOG BIZNISA ILI PROŠIRENJA POSTOJEĆEG

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA (posebno naznačiti deo programa koji se izvodi u Moodle)	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
Uvod		0.25			0.25
Definisanje potencijalnih izvora finansiranja		0.5			0.5
Osnovni finansijski izveštaji: bilans stanja, bilans uspeha		1			1
Definisanje cena i obracun troskova		0.5			0.5
Izracunavanje prelomne tacke rentabiliteta		1	1		2
Upravljanje gotovinom		0.5	0.5		1
Pravna regulativa sistema poreza i doprinosa u RS I BiH		1			1
Zakljuci		0.25			0.25
Spisak materijala za učenje i podučavanje:	<i>Prezentacija Zakonski I podzakonski propisi</i>				

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

**ZATVOREN PROSTOR OPREMLJEN STOLICAMA, RADNIM STOLOM,
KOMPJUTEROM I VIDEO BIMOM ZA PREZENTACIJE POTREBAN ZA
RAD POLAZNIKA**

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

PROGRAM JE NAMENJEN NAJŠIREM KRUGU POLAZNIKA

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

10-20

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

NE POSTOJE POSEBNI USLOVI

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

ULAZNI I IZLAZNI TEST

KOORDINATOR MODULA

BILJANA ĐURIČIĆ

VISOKA ŠKOLA STRUKOVNIH STUDIJA UŽICE

BILJANA.DJURICIC@VPTS.EDU.RS

Ekološki aspekti poslovanja nosilaca ponude u održivom agroturizmu

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

VISOKA ŠKOLA STRUKOVNIH STUDIJA UŽICE

AUTORI MODULA

**DR VESNA MARJANOVIĆ
DR SNEŽANA AKSENTIJEVIĆ
MILOŠ RADOJEVIĆ
PETAR VUKOTIĆ**

CILJ(EVI) MODULA

**POLAZNIKE UPOZNATI SA DEFINICIJOM, SADRŽAJEM, NAČELIMA I
INDIKATORIMA ODRŽIVOG RAZVOJA U FUNKCIJI ORŽIVOG RAZVOJA
AGROTURIZMA**

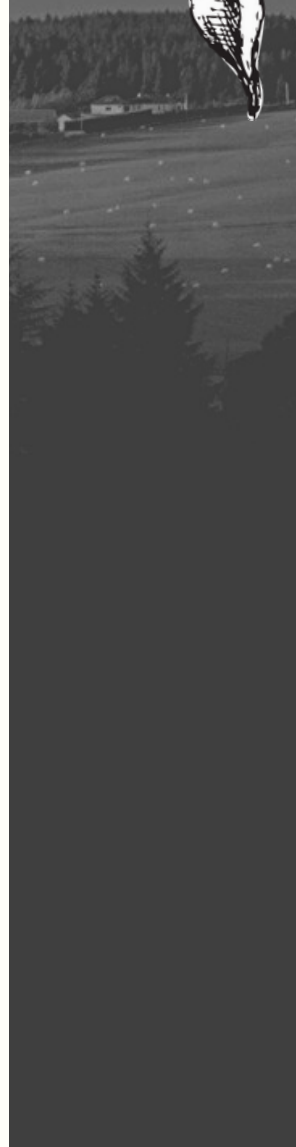
**UPOZNATI POLAZNIKE SA ZAGAĐUJUĆIM MATERIJAMA U VAZDUHA,
POSLEDICAMA ZAGAĐENJA, MONITORINGOM KVALITETA VAZDUHA,
MERAMA ZA OČUVANJE KVALITETA VAZDUHA**

**ISTAĆI ZNAČAJ I PROBLEME ZAGAĐENJA ZEMLJIŠTA, IZVORIMA
ZAGAĐENJA U PROCESU RAZVOJA AGROTURIZMA: OTPADOM (DIVLJIM
DEPONIJAMA), TEŠKIM METALIMA, ĐUBRIVIMA, PESTICIDIMA
(PROIZVODNJI VINA, RAKIJA, PROIZVODNJI VOĆA, POVRĆA, PRERADI
MLEKA I MESA I DR.) , KONTROLI KVALITETA ZEMLJIŠTA, UZORKOVANJA I
MERAMA ZAŠTITE ZEMLJIŠTA**

**UPOZNATI POLAZNIKE SA ZNAČAJEM KARAKTERIZACIJE I
KATEGORIZACIJE PRIRODNIH I OTPADNIH VODA SA ASPEKTA
PREDLAGANJA REŠENJA ZA PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA I
REDUKCIJE ZAGAĐENJA PRIRODNIH VODENIH RESURSA**

**UPOZNATI POLAZNIKE SA MOGUĆNOSTIMA RAZVOJA EKOLOŠKI
ODRŽIVOG KANALIZACIONOG SISTEMA, CENTRALIZOVANOG I
DECENTRALIZOVANOG POSTROJENJA ZA PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH
VODA**

**UPOZNATI POLAZNIKE SA USLOVIMA OČUVANJA KVALITETA PRIRODNE
VODE I SA MOGUĆNOSTIMA FLAŠIRANJA VODE**

OPŠTI ISHODI UČENJA

OBEZBEĐENJE STRUČNO UTEMELJENIH ZNANJA I VEŠTINA U CILJU USPOSTAVLJANJA RAVNOTEŽE IZMEĐU AGROURIZMA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, I DA SE OMOGUĆI KONTAKT ČOVEKA I PRIRODNOG AMBIJENTA, RADI NJENOG OČUVANJA I RACIONALNE VALORIZACIJE

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNANJA, VEŠTINE I STAVOVI)

AGROTURIZAM PREDSTAVLJA VID TURIZMA USMEREN NA SUŠTINSKA PITANJA, ZDRAVU ISHRANU TURISTA I BORAVAK U ZDRAVOJ SREDINI, KROZ INTEGRALNI RAZVOJ POLJOPRIVREDE, UVAŽAVAJUĆI ASPEKTE ODRŽIVOSTI. RAZVOJ AGROTURIZMA ISTOVREMENO MENJA FIZIONOMIJU SREDINE U KOJOJ SE RAZVIJA, IZAZIVAJUĆI NE SAMO POZITIVNE, VEĆ I ODREĐENE NEGATIVNE PROMENE (ZAGAĐENJE VODE, VAZDUHA, ZEMLJIŠTA), PRE SVEGA U KONTEKSTU NASTANKA POTREBE DA SE PRISTUPI ODGOVARAJUĆOJ EKOLOŠKOJ ZAŠTITI. TAKAVA ZAŠTITA IZISKUJE I ODGOVARAJUĆE TROŠKOVE, PA OTUDA NEOPHODNOST BLAGOVREMENOG SAGLEDAVANJA I ODMERAVANJA POZITIVNIH I NEGATIVNIH EFEKATA RAZVOJA OVOG VIDA TURIZMA, U CILJU FORMULISANJA DALJE STRATEGIJE.

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
1. dan					
- Elementi održivog razvoja: definicija, sadržaj, načela i indikatori održivog razvoja u funkciji održivog razvoja agroturizma	Diskusiona prezentacija	1			1
- Zagađenje i zaštita vazduha: zagađujuće materijame u vazduhu, posledice zagađenja, monitoring kvaliteta vazduha, mere za očuvanje kvaliteta vazduha	Diskusiona prezentacija	1			1
- Zagađenje i zaštita zemljišta: značaj i problemi zagađenja zemljišta, izvori zagađenja u procesu razvoja agroturizma: otpadom (divljim deponijama), teškim metalima, đubrivima, pesticidima (proizvodnjom vina, rakija, preradi voća, povrća, mleka i mesa i dr.)	Diskusiona prezentacija	1			1
- Kontrola kvaliteta zemljišta, uzorkovanja i mere zaštite zemljišta, kompositiranje otpada	Diskusiona prezentacija	1			1
2. dan					
- Pokazatelji kvaliteta prirodnih i otpadnih voda (sadržaji pojedinih neorganskih materija, sadržaj organskih materija, sadržaj pojedinih rastvorenih gasova)	Diskusiona prezentacija	1			1
- Vrste i količine otpadnih voda i načini prikupljanja i prečišćavanja otpadnih voda (postupci uklanjanja zagađenja otpadne vode)	Diskusiona prezentacija	1			1
- Ekološki i ekonomski povoljni načini prečišćavanja otpadnih voda u zavisnosti od karaktera zagađenja otpadne vode i od zahtevanog stepena prečišćenosti, kojima se, ako je to poželjno, vrši povratak sirovog materijala i smanjuje zapremina otpadne vode koju je potrebno prečišćavati	Diskusiona prezentacija	1			1
- Razmatranje mogućnosti flaširanja podzemnih voda sa dobro izbalansiranim sadržajem prisutnih materija, koje ne zahtevaju dodatna hemijska tretiranja koja bi značajno uticala na njihov kvalitet, kao i mogućnosti korišćenja hiperalkalnih podzemnih voda kao lekovitih mineralnih voda	Diskusiona prezentacija	1			1
Spisak materijala za učenje i podučavanje:	- Mišković, D., Održiv razvoj i zaštita životne sredine, FIMEK, Novi Sad, 2013. - O. Jovanović, Zagađenje i zaštita zemljišta, Beogradska politehnika – visoka škola strukovnih studija, Beograd, 2012. - Mackenzie L. Davis, Water and Wastewater Engineering Design Principles and Practice, Mc Graw Hill, 2010. eBook ISBN 978-0-07-171385-6				

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA

**ZATVOREN ILI NATKRIVEN PROSTOR SA ADEKVATNOM
TEMPERATUROM I DOVOLJNIM PRIRODNIM ILI VJEŠTAČKIM
OSVJETLJENJEM**

DOVOLJAN BROJ STOLICA I STOLOVA ZA POLAZNIKE

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**RAČUNAR
PROJEKTOR
PLATNO
POTROŠNI MATERIJAL- PAPIR ZA FLIP CHART, STICK-IT-NOTES,
MARKERI**

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

/

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

MINIMALNO: 10
MAKSIMALNO: 20

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

**BEZ POSEBNIH OBRAZOVNIH, STAROSNIH ILI DRUGIH
USLOVA ZA POLAZNIKE**

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

PISANI TEST PO ZAVRŠETKU KURSA

KOORDINATOR MODULA

BILJANA ĐURIČIĆ
VISOKA ŠKOLA STRUKOVNIH STUDIJA UŽICE
BILJANA.DJURICIC@VPTS.EDU.RS

Priprema programa aktivnosti u ponudi seoskih domaćinstava- Unapređenje agroturističkog poslovanja

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

VISOKA TURISTIČKA ŠKOLA STRUKOVNIH STUDIJA-BEOGRAD

AUTORI MODULA

**DR BRANISLAV RABOTIĆ
VLADIMIR PAVKOVIĆ
MSC, MILENKO D.DJURIĆ
MIROSLAVA PETREVSKA**

CILJ(EVI) MODULA

**DATI PREPORUKE NA BAZI ISKUSTVA IZ DOBRE PRAKSE-KREIRANJE
PROGRAMA AKTIVNOSTI U PONUDI SEOSKOG DOMAĆINSTVA I STVARANJE
USLOVA ZA ODRŽIVI RAZVOJ U OBLASTI AGROTURIZMA**

**UPOZNATI POLAZNIKE SA OSNOVNIM POJMOVIMA I TERMINOLOGIJOM IZ
OBLASTI TURIZMA I TURISTIČKOG POSLOVANJA**

**OBJASNITI NAČIN FUNKCIONISANJA TURISTIČKOG TRŽIŠTA I SPECIFIČNOSTI
TENDENCIJA NA STRANI PONUDE I TRAŽNJE**

**UKAZATI POLAZNICIMA NA POZITIVNE I NEGATIVNE EFEKTE SAVREMENOG
TURIZMA SA POSEBNIM OSVRTOM NA PROBLEM ODRŽIVOG RAZVOJA**

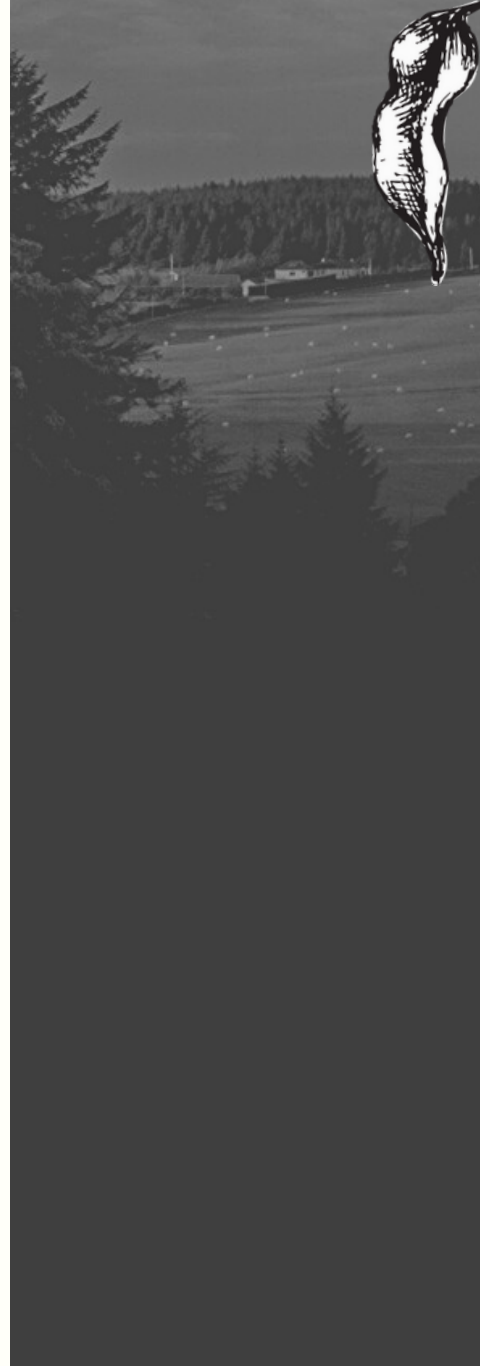
**UPOZNAVANJE POLAZNIKA SA TEORIJSKIM ASPEKTOM I PRIMERIMA DOBRE
PRAKSE ODNOSA S JAVNOŠĆU U SEKTORU TURIZMA**

**OBUČITI POLAZNIKE ZA KREIRANJE I IZBOR PROGRAMA AKTIVNOSTI U
NJIHOVOJ PONUDI, BRENDIRANJE I POZICIONIRANJE AKTIVNOSTI NA
TRŽIŠTU**

**RAZUMEVANJEM ULOGE ODNOSA S JAVNOŠĆU U IZGRADNJI I UPRAVLJANJU
IMIDŽOM, BRENDOM I REPUTACIJOM**

**SUGERISATI SISTEMATIČAN PRISTUP U PLANIRANJU I UPRAVLJANJU
ODNOSIMA S JAVNOŠĆU I IMPLEMENTACJI PLANA AKTIVNOSTI U
TURISTIČKOJ PONUDI**

**STICANJE ZNANJA IZ OBLASTI MEDIJA I MEDIJSKIH KOMUNIKACIJA I
NJIHOVA PRIMENA U OBLASTI TURIZMA, SA POSEBNIM OSVRTOM NA
SAVREMENE MEDIJE (INTERNET I DRUŠTVENE MREŽE)**

OPŠTI ISHODI UČENJA

OVLADAVANJE OSNOVNIM POJMOVIMA VEZANIM ZA TURISTIČKO POSLOVANJE ŠTO TREBA DA OMOGUĆI POLAZNICIMA DA SE SA VEĆOM SIGURNOŠĆU I EFEKTIVNIJE NEPOSREDNO UKLJUČE U PRUŽANJE USLUGA U AGROTURIZMU

OVLADAVANJE OSNOVNIM POJMOVIMA I AKTIVNOSTIMA ODNOSA S JAVNOŠĆU ŠTO POLAZNICIMA TREBA DA OMOGUĆI EFIKASNU IZGRADNJU I UPRAVLJANJE IMIDŽOM, BRENDOM I REPUTACIJOM U AGROTURIZMU

IZGRAĐENA SPOSOBNOST I POZNAVANJE METODOLOGIJE PLANIRANJA, REALIZACIJE I EVALUACIJE INTEGRISANE MEDIJSKE KAMPANJE, KAO I USPEŠNA PRIMENA STEČENIH ZNANJA U UPRAVLJANJU MEDIJSKIM IMIDŽOM U TURIZMU, SA POSEBNIM OSVRTOM NA AGROTURIZAM

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNANJA, VEŠTINE I STAVOVI)

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O SAVREMENOM TURIZMU, SA POSEBNIM OSVRTOM NA MASOVNI I TEMATSKI TURIZAM

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O RAZLIKAMA IZMEĐU "STARIH" I "NOVIH" TURISTA, KAO I RAZLOGE ZBOG KOJIH TURISTI PUTUJU

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O TURISTIČKIM ATRAKCIJAMA, GOSTOPRIMSTVU, SPECIFIČNOSTIMA USLUGA U TURIZMU I KREIRANJU TURISTIČKOG DOŽIVLJAJA

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O AKTIVNOSTIMA ODNOSA S JAVNOŠĆU U TURIZMU

POLAZNIK ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O KREIRANJU I UPRAVLJANJU IMIDŽOM, BRENDOM I REPUTACIJOM U TURIZMU

POLAZNIK ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O ORGANIZOVANJU SPECIJALNIH DOGAĐAJA, SAJAMSKIM NASTUPIMA, KRIZNIM KOMUNIKACIJAMA, KOMUNIKATIVNIM ASPEKTIMA DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI I SL

POLAZNIK ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O MEDIJIMA I MEDIJSKIM KOMUNIKACIJAMA, POJMOVIMA OGLAŠAVANJA I PUBLICITETA I MEDIJSKE KAMPANJE

POLAZNIK ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O SPECIFIČNOSTIMA ŠTAMPANIH I ELEKTORNSKIH MEDIJA, INTERNETA I DRUŠTVENIH MREŽA, KAO I NAČINIMA KOMUNIKACIJE SA TURISTIMA I POTENCIJALNIM TURISTIMA PUTEM OVIH MEDIJA; POLAZNIK ĆE STEĆI OSNOVNA ZNANJA O TEHNIKAMA KOMUNIKACIJE SA MEDIJIMA I JAVNOG NASTUPA U MEDIJIMA

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
1 dan					
- Predstavljanje predavača i instruktora - Predstavljanje ciljeva i programa obuke - Upoznavanje sa dinamikom realizacije aktivnosti tokom obuke - Predstavljanje učesnika	Uvodna sesija	0,5			0,5
- Savremeni turizam-juče, danas, sutra; - Masovni i tematski turizam; - Turista ili 'putnik', 'stari' i 'novi' turisti - u čemu su razlike?; - Zašto turisti putuju?; - Turistička atrakcija, destinacija, 'proizvod'; - 'Domaćini' i 'gosti' - gostoprimstvo ili finansijska transakcija?; - Specifičnosti usluga u turizmu; - Kreiranje turističkog doživljaja; - Ekonomski i socijalno-kulturni uticaji turizma i problemi njegove održivosti.	I Radna sesija Osnovi savremenog turističkog poslovanja	2			2
- Pojam, uloga i aktivnosti odnosa s javnošću; - Pojam ciljne javnosti u turizmu; - Kreiranje i upravljanje imidžom, brendom i reputacijom u turizmu; - Organizovanje specijalnih događaja i sajamski nastupi; - Odnosi s javnošću u kriznim situacijama; - Komunikativni aspekti društvene odgovornosti u turizmu.	II Radna sesija Odnosi s javnošću u savremenom poslovanju	2			2
- Uvod u medije, novinarstvo i medijske komunikacije; - Medijska kampanja-publicitet i oglašavanje; - Specifičnosti štampanih i elektronskih medija, interneta i društvenih mreža; - Specifičnosti strategija i taktika stvaranja publiciteta u XXI veku; - Društveni mediji imultimedijalna komunikacija; - Javni nastup u medijima; - Nove tendencije u medijskim komunikacijama.	III Radna sesija Medijske komunikacije u XXI veku	2			2

- Javni nastup u medijima; - Tehnike odgovaranja na novinarska pitanja; - Intervju; - Plasiranje poruka putem tradicionalnih i savremenih medija.	IV Radna sesija Praktična nastava		1		1
- Sumiranje i evaluacija obuke - Preporuke za aktivnosti u narednom periodu	Završna sesija		0.5		0.5
UKUPNO		6.5	1,5		8

Spisak materijala za učenje i podučavanje:	- Studije slučajeva i radni materijal za kurseve VTŠ - Rabotić, B. (2013). Selektivni oblici turizma (drugo prerađeno i dopunjeno izdanje). Beograd: Visoka turistička škola strukovnih studija. - Rabotić, B. (2015). Posredovanje u turizmu - oblici, uloga efekti. Beograd: Visoka turistička škola strukovnih studija. - Katlip, S.M., Senter, A.H., i Brum, G.M. (2006). Uspešni odnosi s javnošću (deveto izdanje). Beograd: Službeni glasnik. - Filipović, V., i Kostić Stanković, M. (2011). Odnosi s javnošću. Beograd: Fakultet organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu. - Vlastelica, T. (2007). Medijska kampanja-publicitet i oglašavanje. Beograd: Zadužbina Andrejević.

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA

**UOBIČAJENI ZATVOREN PROSTOR(UČIONICA ILI SALA) SA
ADEKVATNOM TEMPERATUROM I MOGUĆNOŠĆU
ORGANIZOVANJA NAČINA SEDENJA I STOLOVIMA**

**DOVOLJAN BROJ STOLICA ZA UČESNIKE, I OBEZBEĐENA OPREMA
ZA PROJEKTOVANJE PREZENTACIJA**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**PROJEKTOR
LAPTOP
KAMERA**

OSOBLJE

PREDAVAČI I INSTRUKTOR ZADUŽEN ZA MULTIMEDIJU

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

PROGRAM JE PRILAGOĐEN ZA PRUŽAOCE USLUGA U AGROTURIZMU ILI PREDSTAVNIKE ZADUŽENE ZA MARKETING, ODNOSI S JAVNOŠĆU I SARADNJU SA MEDIJIMA

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

**MINIMALNO: 5
MAKSIMALNO: 15**

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

POLAZNICI MODULA MORAJU IMATI FORMALNO OBRAZOVANJE. POŽELJNO JE OSNOVNO POZNAVANJE RADA NA RAČUNARU I POSTOJANJE ODREĐENOG ISKUSTVA U KOMUNIKACIJI SA KORISNICIMA USLUGA U AGROTURIZMU

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

RAZGOVOR SA POLAZNICIMA TOKOM EVALUACIJE PROGRAMA

KOORDINATOR MODULA

**MILENKO ĐURIĆ
VISOKA TURISTIČKA ŠKOLA BEOGRAD
MILENKODJ@VISOKATURISTICKA.EDU.RS**

Organizacija događaja u agroturizmu i promovisanje lokalnih manifestacija

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

**VISOKA ŠKOLA STRUKOVNIH
STUDIJA UŽICE**

AUTORI MODULA

**DR RADMILA NOVAKOVIĆ-KOŠTIĆ
MIROSLAV IVANOVIĆ
BRATISLAV RADOŠAVLJEVIĆ**

CILJ(EVI) MODULA

**OSPOSOBITI POLAZNIKE DA ORGANIZUJU RAZNOVRSNE
TURISTIČKE DOGAĐAJE I MANIFESTACIJE U AGROTURIZMU, KAO I
DA NAUČE SAVREMENE METODE PROMOCIJE I PREZENTACIJE
LOKALNIH MANIFASTICIJA**

OPŠTI ISHODI UČENJA

**UNAPREĐENJE ZNANJA I KOMPETENCIJA POLAZNIKA ZA
USPEŠNO OSMIŠLJAVANJE PROGRAMSKIH SADRŽAJA I
REALIZACIJU TURISTIČKIH DOGAĐAJA I MANIFESTACIJA U
AGROTURIZMU**

*POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNANJA,
VEŠTINE I STAVOVI)*

**POLAZNIK STIČE PRAKTIČNE VEŠTINE I ZNANJA DA SAMOSTALNO
KREIRA PROGRAME I SADRŽAJE SPORTSKIH, KULTURNIH,
ZABAVNIH DOGAĐAJA I TURISTIČKIH MANIFESTACIJA U CILJU
OBOGAĆIVANJA TURISTIČKE PONUDE AGROTURIZMA
POLAZNIK STIČE ZNANJA I VEŠTINE U PRIMENI SAVREMENIH
METODA PREZENTACIJE I PROMOCIJE DOGAĐAJA I
MANIFESTACIJA U AGROTURIZMU**

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA (posebno naznačiti deo programa koji se izvodi u Moodle)	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
Organizovanje tradicionalnih sportskih događaja u agroturizmu	Diskusiona prezentacija	1			1
Organizovanje kulturnih događaja u agroturizmu –etno	Diskusiona prezentacija	1			1
Organizovanje turističkih manifestacija	Diskusiona prezentacija	1			1
Organizovanje "škole" tradicionalnih zanata i narodne radinosti	Diskusiona prezentacija	1			1
Praktična izrada programa i sadržaja događaja i turističkih manifestacija	Praktična vežba		2		2
Spisak materijala za učenje i podučavanje:	<i>Navesti koji će materijale za učenje koristiti polaznici (npr. tutorijal, hendaut, prezentacija i sl.). Ako je neophodno, posebno navedite materijale koji će se koristiti u delovima programa koji se realizuju u Moodle.</i> prezentacije				

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA

ZATVOREN PROSTOR OPREMLJEN STOLICAMA, RADNIM STOLOM

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**KOMPJUTER I VIDEO BIM, OZVUČENJE,
ZA PREZENTACIJE POTREBAN ZA RAD POLAZNIKA (MINIMALNO 5,
A NAJVIŠE 20 POLAZNIKA)**

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

**PROGRAM JE PRILAGOĐEN NAJŠIREM KRUGU
AGROTURISTA**

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

**MINIMALNO: 5 POLAZNIKA
MAKSIMALNO:20 POLAZNIKA**

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

**BEZ POSEBNIH OBRAZOVNIH, STAROSNIH ILI DRUGIH
USLOVA ZA POLAZNIKE**

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

**PRAKTIČNA IZRADA PROGRAMA TURISTIČKIH DOGAĐAJA I
MANIFESTACIJA U AGROTURIZMU**

KOORDINATOR MODULA

**BILJANA ĐURIČIĆ,
VISOKA SKOLA STRUKOVNIH STUDIJA UŽICE,
BILJANA.DJURICIC@VPTS.EDU.RS**

Savremene tehnike promocije i prodaje u ruralnom turizmu (dva spojena dana)

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

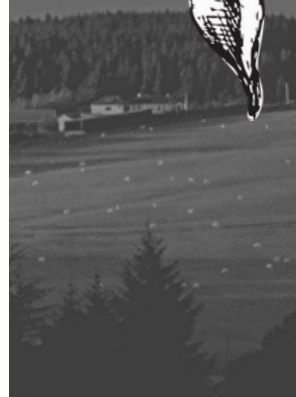
**VISOKA ŠKOLA STRUKOVNIH
STUDIJA - UŽICE**

AUTORI MODULA

**DR RADOMIR STOJANOVIĆ
SANDRA STOJADINOVIĆ JOVANOVIĆ
MR SLOBODAN PETROVIĆ
MR SLOBODANKA MARKOVIĆ
MSC IVANA MARINKOVIĆ
TODORA ALEKSIĆ
PETAR VUKOTIĆ**

CILJ(EVI) MODULA

**OSPOSOBITI POLAZNIKE ZA PRIMENU SAVREMENIH TEHNIKA
PROMOCIJE I PRODAJE, - OSPOSOBITI POLAZNIKE ZA OSNOVU
KOMUNIKACIJU NA ENGLLESKOM JEZIKU**

OPŠTI ISHODI UČENJA

UNAPREĐENJE KOMPETENCIJA POLAZNIKA DA U PRAKSI (U REALNIM USLOVIMA POSLOVANJA):

USPEŠNO SPROVODE PROMOTIVNE AKTIVNOSTI I PRIMENJUJU ODGOVARAJUĆE TEHNIKE PRODAJE

MOGU DA OSTVARE ELEMENTARNU KOMUNIKACIJU SA SVOJIM GOSTIMA NA ENGLESKOM JEZIKU

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNAJANJA, VEŠTINE I STAVOVI)

POLAZNICI SU STIMULISANI DA PRIMENJUJU SAVREMENE TEHNIKE PROMOCIJE I PRODAJE U SKLADU SA ZAHTEVIMA TURISTIČKE TRAZNJE I TRENDOVIMA NA TURISTIČKOM TRŽIŠTU

POLAZNICI SU UVEŽBANI DA SAMOSTALNO KORISTE OSNOVNE FRAZE I OSNOVNE STRUČNE TERMINE ENGLESKOG JEZIKA U NEPOSREDNOJ KOMUNIKACIJA SA GOSTIMA I TURIST. AGENCIJAMA

САДРЖАЈ МОДУЛА ПРВИ ДАН	МЕТОДЕ РАДА	Број сати		
		Теорија	Пракса	Укуп.
Увод – Уводна ред организатора о садржају, структури, циљевима и сатници предавања; представљање учесника 9:00 – 9:30 Трендови у туризму и промене на страни туристичке тражње као основ за креирање и реализацију промотивних и продајних активности у агро туризму Препознавање и разумевање карактеристика савремених туриста (очекивања, потреба, мотива) и трендова као полазна тачка за правилно организовање промоције и продајних активности. <i>Циљ:</i> да се полазницима укаже на промене и трендове на савременом туристичком тржишту, како би на тој основи креирали и реализовали своје промотивне активности и продајне напоре. 9:30 – 10:00	дискусиона презентација	0,5		0,5
Туристичка пропаганда као инструмент промотивног микса Графичка средства (врсте, тираж, динамика излажења, израда текста, избор фотографија, језичка структура); огласна средства (радио, ТВ, штампа), пројекциона средства, просторно пластична средства (са посебним освртом на сајамске наступе) <i>Циљ:</i> да се полазници курса упознају са пропагандним средствима и њиховом оптималном комбинацијом 10:00 – 11:00	дискусиона презентација	1		1
Кафе пауза 11:00 – 11:15				
Интерактивна средства у оквиру туристичке пропаганде Интернет презентације (значај, креирање, елементи, ажурирање, оптимизација), специјализовани туристички портали, апликације на мобилним уређајима, друштвене мреже (Ју тјуб, фејсбук, инстаграм, линкедин, твитер...), резервациони системи (букинг ком, триваго, трипадвајзер...), QR code <i>Циљ:</i> да се полазници курса упознају са изузетно важним елементом пословног успеха- поседовањем одговарајућег сајта и присутношћу на друштвеним мрежама и резервационим системима, све у складу са потребама и очекивањима савремених туриста. 11:15 – 13:15	дискусиона презентација и практичне вежбе	1	1	2
Пауза за ручак 13:15 – 14:15				

Пауза за ручак 13:15 – 14:15			
Унапређење продаје као инструмент промотивног микса Принципи; активности усмерене на: потрошаче, канале продаје и сопствено особље 14:15 – 14:45	дискусиона презентација	0,5	0,5
Односи с јавношћу Значај, принципи; врсте(конференције за медије, саопштења за јавност, гостовања носилаца понуде у агро туризму у медијима, интервјуи...) 14:15 – 15:15	дискусиона презентација	0,5	0,5
Канали продаје Врсте (директна и индиректна продаја), улога и значај посредника за пословање носилаца понуде у агро туризму; <i>Циљ: упознати полазнике са основним начелима код продаје својих производа и услуга, са посебним освртом на важност грађења разумевања и поверења са посредницима.</i> 15:15 – 16:45	дискусиона презентација	1,5	1,5
Сумирање резултата првог дана и дискусија (питања и одговори) 16:45 – 17:00			

САДРЖАЈ МОДУЛА ДРУГИ ДАН	МЕТОДЕ РАДА	Број сати		
		Теорија	Пракса	Укуп.
Значај организатора путовања и туристичких агенција за носиоце понуде у руралном туризму Елементи уговора (међусобна права и обавезе, елементи уговора, провизија, рокови, решавање конфликтних ситуација...) 9:00 – 10:30	дискусиона презентација и практичне вежбе	1	0,5	1,5
Лична продаја Појам, кључни фактори личне продаје у агро туризму Директни маркетинг Појам, значај, облици 10:30 – 11:30 Кафе пауза 11:30 – 11:45 Основни принципи и правила код спровођења промотивних активности Одговорност носилаца понуде за истинитост навода у промотивним материјалима и наступима, заштита ауторских права власника фотографија и текстова који се објављују, Најчешће грешке носилаца понуде у агро туризму код промотивних активности <i>Циљ: упознати полазнике са принципима струке код креирања и спровођења промотивних активности, упознати их са моралном, материјалном и законском одговорношћу, као би избегли нежељене ситуације.</i> 11:45 – 12:15	дискусиона презентација и практичне вежбе дискусиона презентација	0,5	0,5	1 0,5
курс енглеског језика (први део) Пословна конверзација у функцији промоције и продаје садржаја у агро туризму (кључне речи, фразе; усмено и писмено изражавање на енглеском језику) – дочек страних гостију, презентација смештаја, дочек страних гостију, опис могућих активности у току боравка и атракција у окружењу <i>Циљ: оспособити полазнике за основу комуникацију на енглеском језику</i> 12:15 – 13:45	дискусиона презентација и практичне вежбе	1	0,5	1,5
Пауза за ручак 13:45 – 14:30				
курс енглеског језика (други део) разговор телефоном, писање мејлова; исхрана у току боравка (представљање домаћих специјалитета и начина њихове припреме), опис могућих активности у току боравка и атракција у окружењу, 14:30 – 16:00	дискусиона презентација и практичне вежбе	1	0,5	0,5

Подстицајне мере и институционална подршка носиоцима понуде за реализацију промотивних и продајних активности. Врсте мера и помоћи (нефинансијска и финансијска помоћ; ваучери), носиоци мера и подршке (надлежа министарства, локални ниво, струковна удружења, међународне организације...) <i>Циљ: да носиоци понуде у руралном туризму сазнају коју врсту подршке могу да очекују и коме могу да се обрате којим институцијама.</i> 16:30 – 17,00	Дискусиона презентација 0,5 0,5
Сумирање резултата и дискусија (питања и одговори) 17:00 – 17:15	
Завршна реч организатора 17:15 – 17:30	
Списак материјала за учење и подучавање:	-Пауер поинт презентација- -Брошура (одштампани слајдови пауер поинт презентације са простором за забелешке) која би се поделила свим полазницима.

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA

**ZATVOREN ILI NATKRIVEN PROSTOR ADEKVATAN ZA VIDEO
PREZENTACIJU (ODGOVARAJUĆA OSVELJENOST I TEMPERATURA
VAZDUHA)**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**OPREMA ZA PREZENTOVANJE: KOMPJUTER/LAP TOP SA
ZVUČNICIMA, VIDEO BIM, PLATNO (EVENTUALNO)**

DOBRA INTERNET KONEKCIJA

TABLA/ FLIPČART SA PAPIROM I MARKERIMA

DOVOLJAN BROJ STOLICA ZA POLAZNIKE, EVENTUALNO STOLOVI

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

PREDAVANJA SU TAKO KONCIPIRANA DA SU PRILAGOĐENA POTREBAMA UČESNIKA PREDAVANJA PO VIŠE OSNOVA: TEMATSKI, VREMENSKI I NIVOU NJIHOVOG ZNANJA IZ OBLASTI KOJA SE OBRADUJE.

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

**MINIMALNO: 10
MAKSIMALNO: 75 POLAZNIKA POLAZNIKA**

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

BEZ POSEBNIH OBRAZOVNIH, STAROSNIH I DRUGIH OGRANIČENJA ILI USLOVA ZA POLAZNILE

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

PISANI TEST KOJI POLAZNICI REŠAVAJU NA KRAJU DRUGOG DANA PREDAVANJA

KOORDINATOR MODULA

**BILJANA ĐURIČIĆ,
VISOKA SKOLA STRUKOVNIH STUDIJA UŽICE,
BILJANA.DJURICIC@VPTS.EDU.RS**

Razvoj lanaca vrednosti u agroturizmu

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

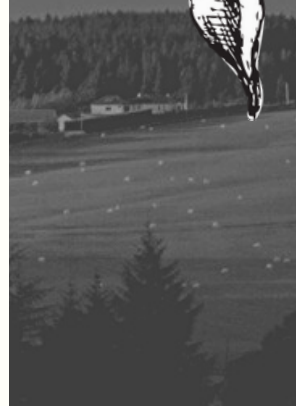
**REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA
ZLATIBOR**

AUTORI MODULA

**SNEŽANA MILISAVLJEVIĆ
VLADISLAV PETKOVIĆ
BILJANA ĐURIČIĆ
IVICA SIVRIĆ
HIMZO TULE**

CILJ(EVI) MODULA

**OSPOSOBITI UČESNIKE DA IDENTIFIKUJU SVOJU POZICIJU U
LANCU VREDNOSTI, ISKORISTE PREDNOSTI KREIRANJA
PARTNERSTAVA I UNAPREĐENJA EFIKASNOSTI POSLOVANJA,
STVARANJA KONKURENTSKE PREDNOSTI I DODATE VREDNOSTI
NA SVOJ PROIZVOD/USLUGU**

OPŠTI ISHODI UČENJA

UNAPREĐENA ZNANJA UČESNIKA KURSA O LANCI MA VREDNOSTI, USVOJENE VEŠTINE ANALIZE LANACA VREDNOSTI I ODNOSA AKTERA UNUTRA NJIH

POVEĆANE ANALITIČKE SPOSOBNOSTI POLAZNIKA ZA KREIRANJE PRODAJNE CENE I CENE KOŠTANJA PROIZVODA/USLUGE UZ KORIŠĆENJE RAZLIČITIH METODA

ZAŠTITE VREDNOSTI PROIZVODA/USLUGE KAO ELEMENTA DODATNE VREDNOSTI PROIZVODA/USLUGE

UNAPREĐENE KOMPETENCIJE UČESNIKA ZA IDENTIFIKOVANJE KLJUČNIH SARADNIKA I UPOTREBU SINERGETSKOG EFEKTA KREIRANIH PARTNERSTAVA

UNAPREDJENA ZNANJA POLAZNIKA O POTENCIJALNIM IZVORIMA FINANSIRANJA ZA JAČANJE LANACA VREDNOSTI

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNANJA, VEŠTINE I STAVOVI)

POLAZNICI SU PODSTAKNUTI NA UMREŽAVANJE I SARADNJU KOJA ZA REZULTAT IMA POVEĆANJE VREDNOSTI PROIZVODA/USLUGA

POLAZNICI SU UPOZNATI SA PRIMERIMA DOBRE PRAKSE KOJI SU IH MOTIVISALI ZA UVODJENJE INOVACIJA U PROIZVOD/USLUGU

POLAZNICI SU STEKLI OSNOVNA ZNANJA O PROCESIMA I ZNAČAJU ZAŠTITE PROIZVODA I USLUGE I UKOLIKO SU ZAINTERESOVANI, ISTI MOGU POKRENUTI

POLAZNICI SU IDENTIFIKOVALI POTENCIJALNE PROJEKTNE IDEJE ZA KONKURISANJE KOD LOKALNIH/NACIONALNIH I MEĐUNARODNIH IZVORA FINANSIRANJA

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA <i>(posebno naznačiti deo programa koji se izvodi u Moodle)</i>	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
Koncept razvoja lanca vrednosti i njegova primena u unapređenju konkurentske prednosti proizvoda/usluge		2	1		3
Prezentacija primera i iskustava iz prakse		3	2		5
Mapiranje lanaca vrednosti u agroturizmu		2	2		4
Valorizacija lanaca vrednosti u agroturizmu		2	2		4
Spisak materijala za učenje i podučavanje:	Tutorijal, prezentacija, handout				

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA

**ZATVOREN ILI NATKRIVEN PROSTOR SA STOLOVIMA I STOLICAMA
ZA MINIMUM 20 UČESNIKA**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**PROJEKTOR I PLATNO ZA PROJEKCIJU
FLIPCHART SA PAPIROM
MARKERI RAZLIČITIH BOJA
LAP TOP**

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

INTERAKTIVAN RAD, PRILAGOĐAVANJE METODA PROFILU POLAZNIKA, DOSTUPNOST PROSTORA OSOBAMA SA TEŠKOĆAMA U KRETANJU

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

MIN 8 UČESNIKA; MAX 20 UČESNIKA

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

PREDUSLOV: REGISTROVANA POLJOPRIVREDNA GAZDINSTA/PREDUZETNIČKE RADNJE/PRIVREDNA DRUŠTVA KOJA SE BAVE POSLOVIMA PRUŽANJA USLUGE SMEŠTAJA/ISHRANE U TURIZMU, UGOSTITELJSKI OBJEKTI/TURISTIČKE AGNECIJE/PROIZVOĐAČI PROIZVODA/USLUGE IZ DELATNOSTI KOJI SU SASTAVNI DEO PROIZVODA AGROTURIZMA/UTIČU NA NJU

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

RADNI ZADACI NA KURSU : IDENTIFIKOVANJE LANCA VREDNOSTI KOJEM UČESNIK PRIPADA ; IDENTIFIKACIJA PARTNERA U LANCU VREDNOSTI SA KOJIM SE MOŽE OSTVARITI SINERGETSKI EFEKAT U POSLOVANJU , PRIPREMA ZAJEDNIČKE PROJEKTE IDEJE NA ZADATOM OBRASCU

KOORDINATOR MODULA

**DANIJELA JANDRIĆ
RRA ZLATIBOR
DANIJELA.JANDRIC@RRAZLATIBOR.RS**

Stručni edukacijski program o alatima i potrebnim vještinama za uspješno pisanje, apliciranje i upravljanje EU projektima

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

**SERDA
WESTERN BALKANS INSTITUTE**

AUTORI MODULA

**HARUN RIZVANBEGOVIĆ
ZLATAN SARAČEVIĆ
MARKO STOJANOVIĆ
DEJAN NEŠEVIĆ
DANIJELA JANDRIĆ
HIMZO TULE
IVICA SIVRIĆ
BRATISLAV RADOSAVLJEVIĆ
JASMINA RADOIČIĆ**

CILJ(EVI) MODULA

SVEUKUPNI CILJ EDUKACIJE JE POVEĆANJE APSORPCIJSKIH KAPACITETA KORISNIKA (OSOBA KOJE SE BAVE AGROTURIZMOM, NJIHOVA UDRUŽENJA, OSOBE KOJE ŽELITI RAZVITI SVOJU IDEJU BAVLJENJA AGROTURIZMOM) KROZ PRIMJENU EDUKATIVNOG PROGRAMA IZGRADNJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA ZA RAZUMIJEVANJE EU INTEGRACIJA, PROCESA PRIDRUŽIVANJA I JAČANJE NJIHOVOG UČEŠĆA U PROGRAMIMA PODRŠKE EU SA FOKUSOM NA PCM.

OPŠTI ISHODI UČENJA

STICANJE VJEŠTINA I KOMPETENCIJA CILJANIH GRUPA KOJE SU NEOPHODNE ZA PROCESSE PREPOZNAVANJA I RAZRADE PROJEKTNE IDEJE, PRIPREME PROJEKATA I APLICIRANJA NA EU FONDOVE, KAO I PROCESSE RAZRADE I IMPLEMENTACIJE PROJEKATA.

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNAJANJA, VEŠTINE I STAVOVI)

POLAZNICI ĆE STEĆI I POBOLJŠATI VJEŠTINE NEOPHODNE ZA PROCESSE PREPOZNAVANJA I RAZRADE PROJEKTNE IDEJE, PRIPREME PROJEKATA I APLICIRANJA NA EU FONDOVE, ODNOSNO:

POVEĆATI OPĆE RAZUMIJEVANJE O EU, NJENIM POLITIKAMA, FUNKCIONISANJU I FONDOVIMA

UPOZNATI SE SA FONDOVIMA EU KOJI SU OTVORENI ZA BIH

UPOZNATI SE SA OSNOVNIM ELEMENTIMA PROJEKTOG CIKLUSA (PCM)

UPOZNATI SE SA NAČINOM RAZVOJA PROJEKTNE IDEJE KORISTEĆI PRISTUP LOGIČKOG OKVIRA (LFA)

UPOZNATI SE SA APLIKACIONOM FORMOM I PROCEDUROM PISANJA I APLICIRANJA

STEĆI ZNANJE O PLANIRANJU I KOORDINACIJI PROVEDBE PROJEKATA

UPOZNATI SE SA VRSTAMA UGOVORA, UGOVORNIM PROCEDURAMA I UGOVORNIM OBAVEZAMA

UPOZNATI SE SA OSNOVAMA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA (posebno naznačiti deo programa koji se izvodi u Moodle)	Broj sati			Ukup.
		Teorija	Praksa	Moodle	
DAN 1					
Uvod					
Uvod, pregled programa i ciljevi, predstavljanje polaznika, očekivanja	Predavanje	15'		n/a	15'
Programi finansijske podrške i fondovi EU					
Ciljevi i politike EU i mehanizmi finansiranja, Fondovi i programi dostupni BiH	Predavanje	1h30'		n/a	1h30'
Izrada projektnih prijedloga prema PCM-u					
Upravljanje projektnim ciklusom (PCM) – predstavljanje faza u projektnom ciklusu Planiranje uz pomoć logičkog okvira Faza planiranja/analize: Definiranje problematike i analiza zainteresiranih strana Praktična vježba - predstavljanje studije slučaja Vježba - definiranje problematike/predmeta i analiza zainteresiranih strana - rad u grupi na stvarnom slučaju	Predavanje, rad u grupama	25'	15'	n/a	40'
Faza analize: Analiza problema - metodologija Vježba - izrada stabla problema – rad u grupi na stvarnom slučaju	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija		30'	n/a	30'
Vježba - izrada stabla problema – rad u grupi na stvarnom slučaju Faza analize: Analiza ciljeva i analiza strategije - metodologija Vježba - Izrada stabla stabla ciljeva i definiranje strategije/a – rad u grupi na stvarnom slučaju	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija		1h40'	n/a	1h40'
Faza planiranja: Interventna logika – metodologija Vježba – Uspostava interventne logike – svrha, cilj, rezultati – rad u grupi na stvarnom slučaju	Predavanje, rad u grupama, prezentacije rada, diskusija	30'	1h	n/a	1h30'

Faza planiranja: Interventna logika – metodologija Vježba – Uspostava interventne logike – svrha, cilj, rezultati – rad u grupi na stvarnom slučaju	Predavanje, rad u grupama, prezentacije rada, diskusija	30'	1h	n/a	1h30'
DAN 2					
Vježba – Uspostava interventne logike – svrha, cilj, rezultati – rad u grupi na stvarnom slučaju	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija		45'	n/a	45'
Faza planiranja: pretpostavke i rizici – metodologija Vježba – definiranje pretpostavki i rizika – rad u grupi na stvarnom slučaju	Predavanje, rad u grupama, prezentacije rada, diskusija	15'	45'	n/a	60'
Vježba – definiranje pretpostavki i rizika – rad u grupi na stvarnom slučaju Faza planiranja: objektivno verifikovani pokazatelji i izvori verifikacije – metodologija	Predavanje, rad u grupama, prezentacije rada, diskusija	15'	35'	n/a	50'
Vježba – Definiranje objektivno verifikovanih pokazatelja i izvora verifikacije – rad u grupi na stvarnom slučaju	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija		1h	n/a	1h
Osnove budžetiranja projektnog prijedloga - raspored aktivnosti i sredstava	Predavanje	40'		n/a	40'
Vježba – definiranje rasporeda aktivnosti i neophodnih sredstava – rad u grupi na stvarnom slučaju Diskusija – pitanja, odgovori	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija Diskusija		1h 30'	n/a n/a	1h 30'
DAN 3					
Popunjavanje aplikacija na EU fondove					
Analiza logičkog okvira – osvrt na izrađene logičke okvire iz prethodnog modula u kontekstu ispunjavanja aplikacione forme	Predavanje	45'		n/a	45'
Predstavljanje ključnih elemenata javnog poziva: - Vodič za aplikante, - Aplikacioni obrazac	Predavanje	1h		n/a	1h
Praktična vježba - ispunjavanje aplikacije korak po korak: savjeti kod ispunjavanja aplikacije	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija		40'	n/a	40'

Praktičan rad na ispunjavanju aplikacije – očekivani rezultati i aktivnosti	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija	30´	n/a	30´
Praktična vježba - ispunjavanje aplikacije korak po korak: budžet	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija	30´	n/a	30´
Praktičan rad na ispunjavanju aplikacije - metodologija rada i dinamički plan	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija	30´	n/a	30´
Praktičan rad na ispunjavanju aplikacije - održivost projekta	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija	1h30´	n/a	1h30´
Praktičan rad na ispunjavanju aplikacije - relevantnost projekta	Rad u grupama, prezentacije rada, diskusija	20´	n/a	20´
Ispunjavanje pratećih dokumenata koji su sastavni dio aplikacionog paketa	Predavanje	25´	n/a	25´
Diskusija - pitanja, odgovori i Zaključci i Evaluacija programa	Diskusija	15´	n/a	15´
Spisak materijala za učenje i podučavanje:	1. <i>Prezentacije</i> 2. <i>Pripremljeni praktični primjeri, studije slučaja</i> 3. <i>Flipchart, kartice u boji</i> 4. <i>Obrasci logičkog okvira, aplikacija, budžeta</i>			

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA

**U POGLEDU PROSTORA ZA ODRŽAVANJE OVOG TIPA EDUKACIJE
NEOPHODAN JE ZATVOREN PROSTOR KOJI JE OPREMLJEN SA
STOLOVIMA I STOLICAMA**

**POMENUTI PROSTOR TREBA DA IMA OBEZBIJEĐEN SANITARNI
MOKRI ČVOR, KAO I ADEKVATAN PROSTOR ZA SERVIRANJE ZA
POTREBE OSVJEŽENJA I RUČKA**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**LAPTOP
PROJEKTOR
PLATNO ZA PROJEKTOR
TABLA ZA PISANJE
FLOMASTER
KARTICE**

OSOBLJE
3 PREDAVAČA, TJ. 3 RADNA DANA UKUPNO

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

PROGRAM JE U POTPUNOSTI MOGUĆE PRILAGODITI BILO KOJOJ VRSTI POLAZNIKA S OBZIROM DA SE RADI O SAVLADAVANJU METODOLOGIJE ZA KVALITETNU PRIPREMU PROJEKATA. NEMA SMETNJI ZA OSOBE SA INVALIDNOŠĆU PRILIKOM REALIZACIJE PROGRAMA.

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

GRUPA OD 12 DO 16 POLAZNIKA

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

PROGRAM JE NAMJENJEN CILJANOJ GRUPI NEOVISNO O STEPENU PRETHODNOG OBRAZOVANJA I ISKUSTVA, TE VRSTI POSLA KOJE OBAVLJAJU.

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

PRAKTIČAN RAD, PRE-TEST I POST-TEST IDENTIČNOG SADRŽAJA, KONTINUIRANA PROVJERA TOKOM TRAJANJA EDUKACIJE

KOORDINATOR MODULA

**ZLATAN SARAČEVIĆ,
SERDA,
ZLATAN@SERDA.BA**

IPARD II program kao instrument finansijske podrške za razvoj agriturizma

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

**REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA
JUG NIŠ**

AUTORI MODULA

**PREDRAG RANIĆ
TATJANA PANIĆ ŽIVKOVIĆ
TODORA ALEKSIĆ
IVICA SIVRIĆ
ZLATAN SARAČEVIĆ
HARUN RIZVANBEGOVIĆ
JASMINA RADOIČIĆ
MARKO STOJANOVIĆ**

CILJ(EVI) MODULA

**DOPRINOS RAZVOJU RURALNIH PODRUČJA U SRBIJI I BIH KROZ
PODIZANJE KAPACITETA SEOSKIH GAZDINSTAVA I
PREUZETNIKA U OBLASTI AGRITURIZMA ZA OTPOČINJANJE I
UNAPREDJENJE AGROTURISTIČKIH AKTIVNOSTI I
AGROTURISTIČKE PONUDE KORIŠĆENJEM SREDSTAVA IPARD II
PROGRAMA (AKTIVNE MERE, LEADER PRISTUP I LAG-OVI).**

OPŠTI ISHODI UČENJA

NA KRAJU OBUKE POLAZNICI ĆE MOĆI DA IDENTIFIKUJU PROJEKTNE INICIJATIVE I IDEJE U SKLADU SA SVOJIM POTREBAMA U OBLASTI AGROTURIZMA I PREPOZNAJU NAČINE ZA NJIHOVU REALIZACIJU U OKVIRU MOGUĆNOSTI KOJE PRUŽA IPARD II PROGRAM KROZ AKTIVNE MERE I LEADER PRISTUP

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNANJA, VEŠTINE I STAVOVI):

UNAPREDJENJE ZNANJA POLAZNIKA O:

ISKUSTVIMA ZEMALJA U REGIONU KROZ PRIMERE DOBRE (I LOŠE) PRAKSE U KORIŠĆENJU SREDSTAVA ZA RAZVOJ AGRITURIZMA

INSTITUCIONALNIM MEHANIZMIMA I PREDUSLOVIMA ZA KORIŠĆENJA IPARD II SREDSTAVA

NAČINU KONKURISANJA I POTREBNOJ DOKUMENTACIJI ZA IPARD II SREDSTVA

METODOLOGIJI IZRADE POSLOVNOG PLANA

LEADER PRISTUPU I LOKALNIM AKCIONIM GRUPAMA (LAG), OKVIRU I AKTIVNOSTIMA ZA RAZVOJ AGRITURIZMA

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
1. dan – IPARD II program kao instrument finansijske podrške za razvoj agriturizma					
Uvod -Predstavljanje trenera, ciljeva, strukture obuke i učesnika.	Prezentacija i diskusija; Predstavljanje.	0,5			0,5
Tema 1. Uspostavljanje IPARD programa i korišćenje sredstava -Iskustva uspostavljanja IPARD programa u regionu-izgradnja institucija i sprovođenje; -Primeri korišćenja IPARD sredstava za razvoj agriturizma.	Prezentacija; Diskusija;	1			1
Tema 2. IPARD mere, korisnici i investicije - Predstavljanje mera i kriterijuma mera: Investiranje u poljoprivredna gazdinstva; Investiranje u preradu i marketing poljoprivrednih proizvoda; Diversifikaciju i razvoj ruralne ekonomije; - Prihvatljivi korisnici i investicije; - Finansiranje investicija (banke/sopstvena sredstva).	Prezentacija; Diskusija.	1			1
Tema 3. IPARD procedure-od ideje do realizacije - Ideja i planiranje projekta; - Prijavni obrasci; - Provera i prikupljanje potrebne dokumentacije; - Sprovođenje projekta; - Uskladjenost sa standardima (Nacionalni i EU); - Izmene ugovora; - Zahtev za isplatu.	Prezentacija; Diskusija.	1			1
Tema 4. IPARD poslovni plan - Šta je poslovni plan? Opšte smernice za izradu poslovnog plana; -Prihvatljivost i legalnost investitora i projekata; - Sadržaj poslovnog plana: Finansijska analiza; Opisni deo; - Modeli finansiranja IPARD projekata.	Prezentacija; Diskusija.	1			1
Tema 5. LEADER pristup i LAG u cilju razvoja agriturizma -Poreklo i ideja LEADER pristupa; -Glavne karakteristike LEADER pristupa; -Sedam ključnih elemenata LEADER pristupa; -Izgradnja partenrstava i faze formiranja lokalnih akcionih grupa-LAG-ova; -Lokalne razvojne strategije kao osnov LEADER-a; -Procedure za izbor LAG-ova i izbor projekata-mobilizacija ruralnog stanovništva u cilju razvoja agriturizma;	Prezentacija; Diskusija;	1			1
Zaključci, diskusija i evaluacija seminara - Rekapitulacija ključnih elemenata obuke; - Pitanja učesnika; - Evaluacija seminara.	Prezentacija; Diskusija; Evaluacija.	0,5			0,5
Spisak materijala za učenje i podučavanje:	-Handouti namenskih .ppt prezentacija; -Relevantne internet stranice				

USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA:

**ZATVOREN PROSTOR DOVOLJNIM PRIRODNIM I VEŠTAČKIM
OSVETLJENJEM ZA SMEŠTAJ MAX. 20 POLAZNIKA U
RADIONIČKOM RASPOREDU I ORGANIZACIJU KAFE PAUZE I
POSLUŽENJA ZA RUČAK**

**DOVOLJAN BROJ STOLICA (20) I STOLOVA (ILI STOLIČA SA
NASTAVKOM ZA PISANJE). POSEBAN STO ZA POSLUŽENJE (KAFE
PAUZA I PAUZA ZA RUČAK)**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**PROJEKTOR
PLATNO ILI TV
FLIPCHART
LAPTOP
PRODUŽNI KABLOVI
SAMOLEPLJIVI PAPIRIĆI (STICK-IT-NOTES)
PAPIR ZA FLIPCHART
FLOMASTERI
ŠTAMPANI HANDOUT-I**

OSOBLJE
**TRENER
POMOĆNI TRENER**

TRAJANJE OBUKE
**8 SATI
(6 SATI OBUKE + DVE 30 MINUTNE I JEDNA 60 MINUTNA PAUZA)**

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

PROGRAM JE PRILAGOĐEN NAJŠIREM KRUGU SUBJEKATA KOJI OBAVLJAJU PRIVREDNU DELATNOST U OBLASTI AGROTURIZMA- POJEDINCIMA, SEOSKIM/POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA I PREDUZETNICIMA KOJI ZAPOČINJU ILI VEĆ OBAVLJAJU DELATNOST U OBLASTI AGROTURIZMA, KAO I SVIM OSTALIM ZAINTERESOVANIM STRANAMA.

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

**MINIMALNO: 6
MAKSIMALNO: 20**

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

BEZ POSEBNIH OBRAZOVNIH, STAROSNIH ILI DRUGIH USLOVA ZA POLAZNIKE.

KOORDINATOR MODULA:

**TATJANA PANIĆ ŽIVKOVIĆ
RRA JUG
TATJANA.PANIC.ZIVKOVIC@RRA-JUG.RS**

Vizuelni identitet u agroturizmu kao element prepoznatljivosti

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

**UNIVERZITET U BANJOJ LUCI,
POLJOPRIVREDNI FAKULTET**

AUTORI MODULA

**PROF. DR MILJAN CVETKOVIĆ
MR SRĐAN KOSTIĆ
PROF. DR TATJANA JOVANOVIĆ-CVETKOVIĆ
MR DRAGAN BRKOVIĆ
IVICA SIVRIĆ**

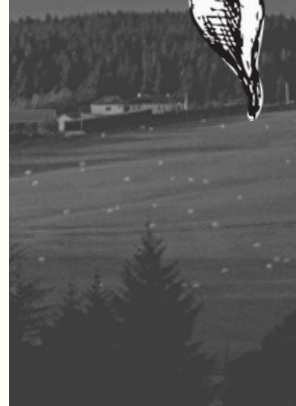
CILJ(EVI) MODULA

**PODSTAĆI POLAZNIKE NA SAGLEDAVANJE ZNAČAJA PRIMENE
ADEKVATNOG VIZUELNOG IDENTITETA DOMAĆINSTVA KAO
ELEMENTA PREPOZNATLJIVOSTI**

**OSPOSOBITI UČESNIKE DA OSMISLE I KONCIPIRAJU VIZUELNI
IDENTITET SVOG DOMAĆINSTVA**

**UPUTITI KORISNIKE NA MOGUĆNOST KREATIVNOG I EFIKASNOG
KORIŠĆENJA VIZUELNOG IDENTITETA U REDOVNOJ
KOMUNIKACIJI**

**UNAPREDITI STAV POLAZNIKA O VAŽNOSTI KORIŠĆENJA
VIZUELNOG IDENTITETA NA PRIMEREN NAČIN**

OPŠTI ISHODI UČENJA:

OBEZBEĐIVANJE OSNOVNIH SADRŽAJNIH ELEMENATA VIZUELNOG IDENTITA ZA TEHNIČKU IZRADU BAZIRANIH NA SPECIFIČNOSTIMA PRUŽAOCA USLUGA U AGROTURIZMU

RAZUMEVANJE ZNAČAJA VIZUELNOG IDENTITETA U REDOVNOJ KOMUNIKACIJI DOMAĆINSTVA SA POTENCIJALNIM KORISNICIMA USLUGA U AGROTURIZMU

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNAJANJA, VEŠTINE I STAVOVI):

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNAJANJA O VIZUELNOG IDENTITETA I NEOPHODNIM SUŠTINSKIM ELEMENTIMA VAŽNIM ZA PREPOZNTALJIVOST

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNAJANJA O TEHNIČKIM SPECIFIČNOSTIMA VIZUELNOG IDENTITETA VAŽNIM ZA NJEGOVU IZRADU

POLAZNIK MODULA ĆE STEĆI OSNOVNA ZNAJANJA O ZNAČAJU VIZUELNOG IDENTITETA U REDOVNOJ KOMUNIKACIJI SA POTENCIJALNIM KORISNICIMA USLUGA

POLAZNIK ĆE STEĆI VEŠTINE PREZENTACIJE VIZUELNOG IDENTITETA A SAMIM TIM I PONUDE KOJU IMA KAO PRUŽALAC USLUGA U AGROTURIZMU

POLAZNIK ĆE UNAPREDITI STAV O VIZUELNOG IDENTITETA KAO JEDNOM OD ELEMENATA PREPOZNTALJIVOSTI U AGROTURIZMU

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
1. dan					
- Predstavljanje trenera - Predstavljanje ciljeva i programa obuke - Upoznavanje sa dinamikom realizacije aktivnosti tokom obuke - Predstavljanje učesnika - Definisane očekivanja i strahova od obuke od strane učesnika - Dogovor o pravilima rada tokom obuke	Uvodna sesija	0.5	0.5		1
- Team building sesija - Šta je vizuelni identitet? - Čemu služi vizuelni identitet i šta predstavlja? - Kako vizuelni identitet komunicira sa ciljanom grupacijom? - Primeri dobro kreiranih vizuelnih identiteta u agroturizmu i na poljoprivrednim proizvodima - Neadekvatni vizuelni identitet i posledice – neadekvatna komunikacija i dezinformisanje. - Kako se na ispravni način koristi vizuelni identitet u redovnoj komunikaciji (web stranica, vizit karta, memorandum, fascikla, koverta...)? - Sadržaj vizuelnog identiteta u skladu sa dominantnom aktivnošću domaćinstva - Način predstavljanja domaćinstva u vizuelnom identitetu, - Struktura elemenata u vizuelnom identitetu - Upotreba odgovarajućih boja - Izbor odgovarajućeg fonta, - Oblik i dimenzije - Primena i upotreba vizuelnog identiteta	Team building sesija I Radna sesija Vizuelni identitet i njegova upotreba II Radna sesija Umetnički i suštinski aspekti dizajniranja vizuelnog identiteta	1	0.5		0.5
- Sesija za zagrevanje	Sesija za stvaranje radne atmosfere		0.5		0.5
- Praktičan rad na ideji za vizuelni identitet domaćinstva i potencijalni načini njegove upotrebe - Osmišljavanje i koncipiranje vizuelnog identiteta u skladu sa aktivnostima domaćinstva (sadržaj, struktura, oblik, boje...) - Presentacija i analiza ideja za vizuelni identitet uz zajedničku analizu učesnika i trenera - Zajedničko koncipiranje ideje za vizuelni identitet domaćinstava učesnika kao	III Radna sesija Idejno osmišljavanje i koncipiranje vizuelnog identiteta IV Radna sesija Analiza predloga vizuelnog identiteta	1.5	1.5		1.5

- Presentacija i analiza ideja za vizuelni identitet uz zajedničku analizu učesnika i trenera	IV Radna sesija			
- Zajedničko kocipiranje ideje za vizuelni identitet domaćinstava učesnika kao osnov za izradu od strane grafičkog dizajnera	Analiza predloga vizuelnog identiteta	1.5		1.5

- Presentacija i analiza ideja za vizuelni identitet uz zajedničku analizu učesnika i trenera	IV Radna sesija			
- Zajedničko kocipiranje ideje za vizuelni identitet domaćinstava učesnika kao osnov za izradu od strane grafičkog dizajnera	Analiza predloga vizuelnog identiteta	1.5		1.5
- Sumiranje i evaluacija obuke	Završna sesija			
- Preporuke za aktivnosti u narednom periodu		0.5		0.5

UKUPNO		2.5	5.0	7.5

Spisak materijala za učenje i podučavanje:	- Handouti namenskih ppt prezentacija za sesije I i II - Priručnik: Vizuelni identitet – osnovni pojmovi brendiranja. Manzana stretegic branding, Beograd, 1-12. - Hlebec Ž. 2011. Vizulani identitet obiteljskog gospodarstva "Pepo". Diplomski rad. Sveučilište u Zagrebu Grafički fakultet. -

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA:

**UOBIČAJENI ZATVOREN PROSTOR (UČIONICA ILI SALA) SA
ADEKVATNOM TEMPERATUROM I MOGUĆNOŠĆU
ORGANIZOVANJA NAČINA SEDENJA I STOLOVIMA KOJI SE MOGU
POMERATI**

**DOVOLJAN BROJ STOLICA ZA UČESNIKE, I OBEZBEĐENA OPREMA
ZA PROJEKTOVANJE PREZENTACIJA**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**PROJEKTOR
LAPTOP
FLIP CHART
PAPIRI RAZLIČITE VELIČINE (A4 I VEĆI FORMAT)
OBIČNE OLOVKE, GUMICE, ŠESTAR, LENJIJAR
OLOVKE U BOJI
MARKERI
KREP TRAKA**

OSOBLJE

**INSTRUKTORI (MINIMALNO DVOJE UZ OBAVEZNO PRISUSTVO
INSTRUKTORA ZADUŽENOG ZA TEHNIČKE ASPEKTE IZRADA
VIZUELNOG IDENTITETA)**

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

PROGRAM JE PRILAGOĐEN ZA PRUŽAOCE USLUGA U AGROTURIZMU ILI PREDSTAVNIKE ZADUŽENE ZA MARKETINŠKU PROMOCIJU I KOMUNIKACIJU SA POTENCIJALNIM KORISNICIMA

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

**MINIMALNO: 6
MAKSIMALNO: 20**

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

POLAZNICI MODULA MORAJU IMATI FORMALNO OBRAZOVANJE. POŽELJNO JE OSNOVNO POZNAVANJE RADA NA RAČUNARU I POSTOJANJE ODREĐENOG ISKUSTVA U KOMUNICIRANJU SA KORISNICIMA USLUGA U AGROTURIZMU.

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

SAMOSTALNO SUŠTINSKO OSMIŠLJAVANJE VIZUELNOG IDENTITETA DOMAĆINSTVA TOKOM TRAJANJA KURSA

KOORDINATOR MODULA:

**PROF. MILJAN CVETKOVIĆ
UNIVERZITET U BANJOJ LUCI
E-MAIL: MILJAN.CVETKOVIC@AGRO.UNIBL.ORG**

Pravna regulativa u poslovanju seoskih turističkih domaćinstava (dva spojena dana)

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA

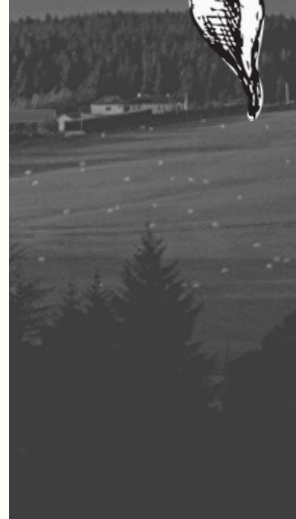
**VISOKA ŠKOLA STRUKOVNIH
STUDIJA - UŽICE**

AUTORI MODULA

**DR RADOMIR STOJANOVIĆ
TODORA ALEKSIĆ**

CILJ(EVI) MODULA

**DA SE POLAZNICI KURSA UPOZNAJU SA RELEVANTNIM
ZAKONSKIM I PODZAKONSKIM AKTIMA, KAKO BI POSLOVALI U
SKLADU SA VAŽEĆIM PROPISIMA.**

OPŠTI ISHODI UČENJA:

DA SE POLAZNICI KURSA (POSTOJEĆI I POTENCIJALNI NOSIOCI PONUDE U RURALNOM TURIZMU) STIMULIŠU DA POSLUJU U OKVIRU VAŽEĆIH PROPISA I SAMIM TIM IZBEGNU NEPOTREBNE TROŠKOVE ALI I KONFLIKTE SA TURISTIMA, AGENCIJAMA I INSPEKCIJSKIM ORGANIMA

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNAJANJA, VEŠTINE I STAVOVI):

POLAZNICI SU UVEŽBANI DA SAMOSTALNO KORISTE I TUMAČE ODGOVARAJUĆE PROPISE OD ZNAČAJA ZA NJIHOVO POSLOVANJE

POLAZNICI KURSA SU OSPOSoblJENI DA SPROVODE PROCEDURE KAKO BI SAMI ZAPOČELI, PRODUŽILI I PREKINULI OBAVLJANJE DELATNOSTI RURALNOG TURIZMA

POLAZNICI SU UVEŽBANI DA SAMOSTALNO VODE KNJIGE GOSTIJU, DA SAMOSTALNO KREIRAJU NEOPHODNA DOKUMENTA (CENOVNIK, INVENTARSKU LISTU I KUĆNI RED) KAO I DA TUMAČE ODLUKU O BORAVIŠNOJ TAKSI

САДРЖАЈ МОДУЛА ПРВИ ДАН	МЕТОДЕ РАДА	Број сати		
		Теорија	Пракса	Укуп.
Увод – Уводна ред организатора о садржају, структури, циљевима и сатници предавања; представљање учесника 9:00 – 9:30 Прописи и стандарди од значаја за носиоце понуде у агро туризму Закон о туризму, подзаконска акта-правилници и стандарди; стратешка и планска документа на локалном, регионалном и националном нивоу <i>Циљ:</i> да се полазници курса упознају са релевантним законским и подзаконским актима, како би пословали у складу са важећим прописима и избегли непотребне конфликте са туристима и инспекцијским органима. 9:30 – 10:00	дискусиона презентација	0,5		0,5
Поступак категоризације Подношење захтева, пратећа документација; шта се категоризује-врсте објеката, излазак Комисије на лице места, Записник, Решење о категоризацији, одустајање од захтева, жалба на решење; ознака категорије, престанак обављања делатности <i>Циљ:</i> да се полазници курса упознају са правилном процедуром-редоследом корака и неопходним формалностима како би започели или продужили обављање делатности. 10:00 – 11:30	дискусиона презентација и практичне вежбе	1	0,5	1,5
Кафе пауза 11:30 – 11:45				
Опционо: Активности општинских/градских органа за категоризацију сеоских туристичких домаћинстава Првенствено намењено надлежним локалним органима и члановима Комисије <i>Циљ:</i> Упознати надлежне локалне органе власти са правилном процедуром, начином организовања стручних служби, формирање Комисије, Пословник о раду Комисије, вођење записника, Јавни позив, израда Решења, Информатор, формулари... 11:45 – 13:45 Пауза за ручак 13:45 – 14:45 Припрема домаћинства (носиоца понуде) за преглед од стране Комисије за категоризацију Организација простора унутар домаћинства, припрема стамбеног простора и окућнице: спаваћих соба, дневног	дискусиона презентација и практичне вежбе	1	1	2

Пауза за ручак 13:45 – 14:45	
Припрема домаћинства (носиоца понуде) за преглед од стране Комисије за категоризацију Организација простора унутар домаћинства, припрема стамбеног простора и окућнице: спаваћих соба, дневног боравка, кухиње, ходника, купатила, дворишта; опремљеност и димензије истих; квалитет услуге као императив пословања са посебним акцентом на санитарно-хигијенске и минимално-техничке услове <i>Циљ: Да носиоци понуде припреме своје објекте у складу не само са захтевима савремених туриста већ и са важећим прописима (правилницима и стандардима)</i> 14:45 – 16:45	дискусиона презентација и практичне вежбе 1 1 2
Сумирање резултата првог дана и дискусија (питања и одговори) 16:45 – 17:15	

САДРЖАЈ МОДУЛА ДРУГИ ДАН	МЕТОДЕ РАДА	Број сати		
		Теорија	Пракса	Укуп.
Радионица о вођењу књиге домаћих и страних гостију Регистрација госта, образац књиге, идентификациона документа-домаћа и страна, важност докумената, попуњавање књиге гостију, пријава гостију СУП-у <i>Циљ: Особити носиоце понуде да самостално воде књигу гостију као обавезан документ</i> 9:00 – 11:00	практичне вежбе (радионица)		2	2
Кафе пауза 11:00 – 11:15				
Радионица о креирању обавезних образаца Ценовник, кућни ред, инвентарска листа: појам, сврха, елементи садржаја, начин истицања <i>Циљ: Особити носиоце понуде да самостално креирају наведене обавезне документе</i> 11:15 – 13:15	практичне вежбе (радионица)		2	2
Пауза за ручак 13:15 – 14:15				
Уговори о посредовању Врсте посредника (туристичке агенције, резервациони системи, локалне ТО...), уговор о посредовању (елементи, међусобна права и обавезе, провизија-врсте и висина, начин плаћања, решавање евентуалних спорова...) правни аспект односа на релацији: носилац понуде-агенција-гост <i>Циљ: упознати полазнике са основним начелима уговорног односа са посредницима, са посебним освртом на важност грађења разумевања и поверења са посредницима.</i> 14:15 – 15:15	практичне вежбе (радионица)		1	1
Боравишна такса Појам и значај боравишне таксе за дестинацију, Одлука о боравишној такси, категорије гостију који је не плаћају или плаћају у умањеном износу, начин наплате, начин исказивања, рокови за уплату <i>Циљ: оспособити полазнике да самостално тумаче и примењују Одлуку о боравишној такси</i> 15:15 – 15:45	дискусиона презентација	0,5		0,5
Инспекцијски надзор у руралном туризму Врсте инспекција (туристичка, санитарна, еколошка...), туристичка инспекција и инспекција јединице локалне самоуправе (права, дужности, овлашћења), казне, жалбени поступак; права и обавезе носилаца понуде у руралном туризму према инспекцијским органима	дискусиона презентација	0,5	0,5	1

Сумирање резултата и дискусија (питања и одговори) 16:15 – 16:45	
Завршна реч организатора 16:45 – 17:00	
Списак материјала за учење и подучавање:	- Пауер поинт презентација - брошура (одштампани слајдови пауер поинт презентације са простором за забелешке) која би се поделила свим полазницима. - најважнији правни акта (правилници, одлуке, информатор и део Закона о туризму) од значаја за пословање носилаца понуде у руралном туризму (бесплатна подела полазницима курса)

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA:

**ZATVOREN ILI NATKRIVEN PROSTOR ADEKVATAN ZA VIDEO
PREZENTACIJU (ODGOVARAJUĆA OSVELJENOST I TEMPERATURA
VAZDUHA)**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 10 POLAZNIKA)

**OPREMA ZA PREZENTOVANJE: KOMPJUTER/LAP TOP SA
ZVUČNICIMA, VIDEO BIM, PLATNO (EVENTUALNO)**

DOBRA INTERNET KONEKCIJA

TABLA/ FLIPČART SA PAPIROM I MARKERIMA

DOVOLJAN BROJ STOLICA ZA POLAZNIKE, EVENTUALNO STOLOVI

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

PREDAVANJA SU TAKO KONCIPIRANA DA SU PRILAGOĐENA POTREBAMA UČESNIKA PREDAVANJA PO VIŠE OSNOVA: TEMATSKI, VREMENSKI I NIVOU NJIHOVOG ZNANJA IZ OBLASTI KOJA SE OBRADUJE.

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

**MINIMALNO: 10
MAKSIMALNO: 75 POLAZNIKA POLAZNIKA**

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

BEZ POSEBNIH OBRAZOVNIH, STAROSNIH I DRUGIH OGRANIČENJA ILI USLOVA ZA POLAZNILE

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

PISANI TEST KOJI POLAZNICI REŠAVAJU NA KRAJU DRUGOG DANA PREDAVANJA

KOORDINATOR MODULA:

**BILJANA ĐURIČIĆ,
VISOKA SKOLA STRUKOVNIH STUDIJA UŽICE,
BILJANA.DJURICIC@VPTS.EDU.RS**

Uređenje eksterijera i interijera agroturističkih objekata

INSTITUCIJA KOORDINATOR IZRADE MODULA:

**AGROMEDITERANSKI FAKULTET
UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U
MOSTARU**

AUTORI MODULA:

**PROF.DR. ELMA TEMIM
ALISA HADŽIABULIĆ
JELENA DAVIDOVIĆ-GIDAS**

CILJ(EVI) MODULA:

**UPOZNATI POLAZNIKE O GLAVNIM KARAKTERISTIKAMA I
PRAVILIMA UREĐENJA EKSTERIJERA I INTERIJERA
AGROTURISTIČKIH OBJEKATA**

OPŠTI ISHODI UČENJA:

NA KRAJU OBUKE POLAZNICI ĆE BITI UPOZNATI SA OSNOVNIM ELEMENTIMA UREĐENJA VANJSKIH PROSTORA, OSNOVNIM SMJERNICAMA ZA RASPORED BILJNOG MATERIJALA, BOJA I ODABIRA VRSTA U SKLADU SA PRIRODNIM OKRUŽENJEM. TAKOĐER, POLAZNICI ĆE BITI UPOZNATI O OSNOVNIM ELEMENTIMA UREĐENJA UNUTARNJIH PROSTORA, I KAKO POSTIĆI AUTENTIČNOST ODABRANIH ELEMENATA, SADRŽAJA I BILJNOG MATERIJALA KOJI SE KORISTI.

POSEBNI ISHODI UČENJA PO MODULIMA (ZNAJANJA, VEŠTINE I STAVOVI):

UNAPREDJENJE ZNAJANJA POLAZNIKA O:

UREDJENJU EKSTERIJERA I PEJZAŽA, TE INTERIJERA, AGROTURISTIČKOG DOMAĆINSTVA

UPOZNAVANJE POLAZNIKA SA MOGUĆNOSTIMA UREĐENJA I NJIHOVO OSPOSOBLJAVANJE ZA OCJENJIVANJE POTENCIJALNIH PEJZAŽNIH PROJEKATA KAO I SAMOSTALNE MANJE INTERVENCIJE NA OKUĆNICAMA

SAMOSTALAO DONOŠENJE ODLUKA O IZBORU PRIKLADNOG MATERIJALA, IZBORU I MANJIM INTERVENCIJAMA NA KOMPOZICIJI PEJZAŽNOG RJEŠENJA VANJSKIH PROSTORA I SL.

USKLAĐENE UPOTREBE UKRASNOG BILJA U INTERIJERU OBJEKTA

OSNOVNA NAČELA ARANŽIRANJA CVIJEĆA I DRUGOG MATERIJALA KOJI SE MOŽE KORISTITI U ARANŽMANIMA (VOĆE, POVRĆE, DIVLJI PLODOVI, GRANJE ITD.)

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
Uvod -Predstavljanje trenera, ciljeva, strukture obuke i učesnika.	Prezentacija i diskusija; Predstavljanje.	0,5			0,5
Osnovni elementi uređenja eksterijera i interijera, vrtni mobilijar vrtova agroturističkih objekata, stil i kompozicija, boja, linija, površina i odnosi puno-prazno, struktura i sl.	Prezentacija; Diskusija;	1,5			1,5
Uvod u uređenje interijera, boje i stilovi, principi aranžiranja cvijeća za potrebe uređnja prostorija u objektu, prostorija za boravak, soba, hodnika, kupatila i kuhinje. Upoznavanje sa najznačajnijim vrstama ukrasnog bilja koje može naći svoju primjenu u agroturističkim objektima. Principi aranžiranja za vazne, ikebane i bukete. Mogućnosti upotrebe poljskog cvijeća i samoniklih biljka, voća, suhog granja i sl.	Prezentacija; Diskusija.	1,5			1,5
Vježba – odabir ukrasnih vrsta za potrebe agroturizma, glavne uzgojne karakteristike i upotreba u prostoru. Primjeri aranžiranja za potrebe objekta.	Praktični rad		1,5		1,5
Vježba - primjeri idejnih rješenja za potrebe agroturizma uz prikazivanje uspješnih rješenja, razrada ideja polaznika kursa.	Praktični rad		1,5		1,5
Diskusija – pitanja, odgovori Zaključci i Evaluacija programa	Diskusija; Evaluacija.		1,5		1,5
Spisak materijala za učenje i podučavanje:	- Handouti namjenskih .ppt prezentacija; - Relevantne internet stranice				

*USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I
SREDSTAVA, KAO I VREMENSKIH I SEZONSKIH
USLOVA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE MODULA*

PROSTOR, NAMJEŠTAJ I DRUGI USLOVI OKRUŽENJA ZA REALIZACIJU
PROGRAMA:

ZATVOREN ILI NATKRIVEN PROSTOR

**DOVOLJAN BROJ STOLOVA I STOLICA
PRIBOR I MATERIJAL ZA POLAZNIKE KURSA: PAPIR I OLOVKE,
REZANO CVIJEĆE RAZLIČITIH VRSTA KOJE SE MOŽE NAĆI NA
TRŽIŠTU U VRIJEME ORGANIZACIJE KURSA**

OSTALA OPREMA, MATERIJAL I PRIBOR (ZA GRUPU DO 20 POLAZNIKA)

**PO 10 CVJETOVA RAZLIČITIH VRSTA REZANOG CVIJEĆA (UKUPNO
160 KOM.)**

**4 KOM. MAKAZA, 1 KOM. ŽICE, 4 POSUDA ZA ARANŽIRANJE I 4
CVJEĆARSKIH SPUŽVI**

OSOBLJE

**PREDAVAČ (1)
ASISTENT (1)**

TRAJANJE OBUKE

**8 SATI
(6 SATI OBUKE + DVIJE KAFE PAUZE 30 MINUTNE I JEDNA 60
MINUTNA PAUZA)**

PRILAGOĐENOST PROGRAMA

PROGRAM JE NAMENJEN NAJŠIREM KRUGU SUBJEKATA KOJI OBAVLJAJU PRIVREDNU DJELATNOST U OBLASTI AGROTURIZMA- POJEDINCIMA, SEOSKIM/POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA I PREDUZETNICIMA KOJI ZAPOČINJU ILI VEĆ OBAVLJAJU DJELATNOST U OBLASTI AGROTURIZMA, KAO I SVIM OSTALIM ZAINTERESOVANIM STRANAMA.

BROJ POLAZNIKA PO GRUPI

MAKSIMALNO: 20

POSEBNI USLOVI ZA POHAĐANJE MODULA

BEZ POSEBNIH OBRAZOVNIH, STAROSNIH ILI DRUGIH USLOVA ZA POLAZNIKE.

POSTUPAK PROVERE SAVLADANOSTI MODULA

NEMA STANDARDNE PROVJERE

KOORDINATOR MODULA:

**ALISA HADŽIABULIĆ,
UNIVERZITET DŽEMAL BIJEDIĆ U MOSTARU,
ALISA.HADZIABULIC@UNMO.BA**